

Helldorff

Idea Juris -
prudentiae
illustris
privatae.

1698

Pr. C3. num. 1

9 207

Pr. 63. num. 1

19

Georgii Fridenici ab Helldorff

9

Idea

Jurisprudentiae Illustris privatae

P. 207.

Halae 1698

Ks 173. 41

JURISPRUDENTIÆ ILLUSTRIS

JURISPRUDENTIÆ ILLUSTRIS TAB: I,

exhibens

Conspectum totius Tractationis, tam quoad partem præcæmalem
quàm essentialem.

PRINCIPIUM.

Jurisprudentiæ Illustris est illa Jurisprudentiæ pars, quæ instruit, normat & dirigit actiones & causas Principum & Personarum Illustrium, ut Statui illorum vel Dignitatis & Potestatis simul, vel Dignitatis tantum ubiq; sint convenientes.

JURISPRUDENTIÆ ILLUSTRIS

constitui potest Tractatio.

Præcæmiale, quæ continet præcognita

Generalia, de Studiorum { 1. Origine. 2. Distinctione. 3. Directione. }

De quibus vide Delineationem in Tabula peculiari comprehensam.

Specialia, de Subsidiis huc pertinentibus

Doctrinalibus, quæ sunt vel

Juridica, desumpta ex Jurisprudentiâ

Universali, seu Jure Naturæ & Gentium.

Particulari, seu Civili { Publica. Privata. }

Politica, petita ex { 1. Scientiâ discernendi Honesta atque Turpia. 2. Prudentiâ consulendi, quæ Utilia vel Noxia. 3. Dexterritate exequendi, tam Ardua quàm Facilia. }

Instrumentalibus, quò pertinet Bibliotheca

Ampla.

Compendiosa { Necessaria. Subsidiaria. }

TAB. II.

- 1. Fundamentum { Originis. Divisionis. }
- 2. Subjectum.
- 3. Modus.
- 4. Relatum.
- 5. Officium { Imperantium. Parentium. }
- 6. Medium.
- 7. Locus.
- 8. Judicium.
- 9. Contrarium.

In Genere; Majestatis seu Summæ Potestatis

Essentialis, quæ comprehendit partitionem, ex Principiò præmissò natam, in Jura quæ proveniunt, vel ex Statu præmissò

Potestatis & Dignitatis simul; ubi notetur

In Specie; summæ Potestatis partes objectivæ & potentiales, quæ sunt

TAB. III.

- 1. Imperium in Personas.

TAB. IV.

- 2. Dominium in Res { Publicas. Privatas. }

TAB. V.

- 3. Regimen Universi.

TAB. VI.

1. Personarum secundum Conditionem

- 1. Nativitatis.
- 2. Libertatis.
- 3. Civitatis.
- 4. Familiz, quoad Societatem { Matrimonialem. Paternam. }

2. Res considerandas quoad earum

- { Divisionem. Acquisitionem Juris { In Re. Ad Rem. }

3. Actiones, seu Processum & Forum

- { Legale { Ordinarium { Civile. Criminale. } Extraordinarium. } Conventionale { Commune, Domesticum. }

Statum Potestatis, seu Majestatem Principum & Personarum Illustrium in genere, adeoque Politicè consideratam. PRINCIPUM.

Majestas est Summa DEIq; vicaria Potestas Rempubl: regendi & tuendi: Supra quam, & contra quam, & sine quâ nihil potest Lex, seu inanimata, Civitas.

GENERALIA, QUÆ CIRCA JURA PRINCIPUM ET PERSONARUM ILLUSTR: ex Statu Potestatis provenientia, notanda sunt, cum totam ferè Doctrinam Civilem seu Politicam involvant; igitur universa Civitas præsertim autem Majestas consideranda est, quoad Ejusdem

I. FUNDAMENTUM	Ubi notetur causa	1. Inclinator: Natura hominis appetens Societatem & ad eandem creata.	8
		2. Impellens: Humana	9
		3. Efficiens	10
		4. Formans, quæ patet ex definitione præmissa. Add. N. II.	4
		4. Distinguens Majestatem à	5
		1. Dignitate Regali, quia hæc abesse Majestas potest.	6
		2. Regalibus, quia horum quædam sunt communicabilia.	6
		3. Superioritate Territoriali: Quæ est Potestas moralis activa, omnium supremâ quodamodò inferior, certum aliquod in Imperiò R: Germ: immediatè contentum Territorium, salvò jure Imperii, regendi & tuendi.	7
		1. Analogam, & Majest. propriæ quasi æmulam; quæ est Superioritas Territorialis jam definita. Ab hac autem non differt Suprematus; factus iste potentialis, ad turbandâ Ordinû Imperii, in Instrumentò Pacis Osnabrug: Art. VIII., fundatam æqualitatem, noviter, sed contra jam dictam Legem publicam, conceptus & editus sub ficto nomine C. Furstenbergii.	8
		Essentialem, penes quam Vis Imperii valet, Inania transmittuntur.	9
2. Ceremonialem, figuratâ & imaginariâ, (Ein Bild ohne Wesen/Syr. XXXIV. v. 3.) quæ externæ superbix sueta, ordine Inversò, inania sectatur, Vim Imperii transmittit. Tac. A. XV. 31.	10		
3. Legi, quæ secundum Legem Institutionis benè parta malè tuetur.	11		
4. Virtutis, quæ rectè quæ sita benè etiam exercetur: Hinc nascitur Auctoritas.	11		
Fundamentalem, quæ nititur Rerum fundamentis.	12		
4. Titularem, quæ formulis Titulorum sub spe successionis innixa. (numque Genitrix.	12		
Erronea seu abusivæ (sc. respectu Reipubl: jam constitutz) in	13		
Realem, quæ est Imperii; perpetua tamen Seditionum Dissensio-	13		
Personalem, quæ est Imperantis, & in Republ: benè constitutâ Re-	13		
lem quoque complectitur.	14		
Imperandum.	14		
Commune constituit Civitas: Cætus Familiarum perfectus Juris fruendi, vitæq; sibi sufficientis gratiâ, exactò antecedente, sub eodem Sumò Imperiò sociatus. Inde ad Structuram ejus internam requiritur Multitudinis cujusdam	14		
1. Copia	15		
2. Consensu, de Salute Omnium quærendâ & præferendâ Commodo Singulorum.	16		
3. Unio & Virium & Voluntatum in unò, vel	17		
1. Mares.	18		
2. Fæminæ.	18		
3. Puberes.	18		
4. Infantes.	18		
5. Mente-sani.	18		
6. Mente-capti, sc. per intervalla	18		
7. Personæ Ecclesiasticæ.	18		
8. Personæ Seculares.	18		
Tyrannis Monarchiæ opposita; quæ talis vel	18		
1. Aristocratiæ, & huic opposita	19		
2. Oligarchiæ.	19		
3. Democratiæ & huic opposita	19		
4. Ochlocratiæ.	19		
Unum Concilium	19		
Optimatum; hinc	20		
Populi; hinc	20		
1. Titulò; inde Pifistratismus.	20		
2. Exercitiò; hinc Neronismus.	21		
3. Utròq; simul unde Phalarismus.	21		
Imperatoris: Electio libera.	22		
1. Concessio Imperatoris.	23		
2. Investitura Imperat:	24		
3. Coaptatio Imperatoris & Imperii in numero Statuum.	25		
1. Reservam Civibus circa illorum personas & rerum dominiâ, innoxia Libertas.	26		
2. Restricta Imperantium, ad terminos vitæ, de Rebus Imperii Dispositio.	27		
3. Prohibitio Civitatis in partes subjectivas (ne ex unâ Civitate fi-	28		
ant plures) Dispositio.	29		
1. Marium.	30		
2. Primogenitorum & interdum	31		
3. Seniorum.	32		
1. Hereditaria	33		
2. Institutiva	34		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	35		
1. Generalis.	36		
2. Linealis	37		
3. Alimentaria s. Appanagiata.	38		
1. Hereditaria	39		
2. Institutiva	40		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	41		
1. Hereditaria	42		
2. Institutiva	43		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	44		
1. Hereditaria	45		
2. Institutiva	46		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	47		
1. Hereditaria	48		
2. Institutiva	49		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	50		
1. Hereditaria	51		
2. Institutiva	52		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	53		
1. Hereditaria	54		
2. Institutiva	55		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	56		
1. Hereditaria	57		
2. Institutiva	58		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	59		
1. Hereditaria	60		
2. Institutiva	61		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	62		
1. Hereditaria	63		
2. Institutiva	64		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	65		
1. Hereditaria	66		
2. Institutiva	67		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	68		
1. Hereditaria	69		
2. Institutiva	70		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	71		
1. Hereditaria	72		
2. Institutiva	73		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	74		
1. Hereditaria	75		
2. Institutiva	76		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	77		
1. Hereditaria	78		
2. Institutiva	79		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	80		
1. Hereditaria	81		
2. Institutiva	82		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	83		
1. Hereditaria	84		
2. Institutiva	85		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	86		
1. Hereditaria	87		
2. Institutiva	88		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	89		
1. Hereditaria	90		
2. Institutiva	91		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	92		
1. Hereditaria	93		
2. Institutiva	94		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	95		
1. Hereditaria	96		
2. Institutiva	97		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	98		
1. Hereditaria	99		
2. Institutiva	100		
3. Matrimonialis, ex Conjugiò quæ sita.	101		

IV. RELATUM

Sunt Cives atque Subditi promiscue sumpti, quorum spectanda

- 1. *Qualitas*: Cives juxta antecedentia N. V. sunt Homines, praeferunt liberi, qui ex submissione Voluntatum & Virium uni Homini vel Concilio originarie aut derivativè facta, Juris fruendi, vitæque feliciter agendæ gratiâ, sub eadem Summâ Potestate sociati sunt.
  - 1. *Sexus & Generationis*, in Mares & Fœminas; Natos & Nascituros.
    - 1. Libertatis, in Liberos & Servos.
  - 2. *Sanctus*,
    - 2. Civitatis, in Indigenas & Peregrinos.
    - 3. Familiz, in Maritos & Uxores; Parentes & Liberos.
  - 3. *Ætatis*, in Puberes & Infantes; Majorenes & Minorenes.
  - 4. *Habitûs*
    - Corporis, in Sanos & Morbosos.
    - Animi, in Sanz Mentis & Mente Captos.
  - 5. *Disciplina*, in Doctos & Indoctos; Benè- & Malè Moratos.
  - 6. *Natalium*, in Nobiles & Plebejos; Legitimè- & Illegitimè Natos.
  - 7. *Fama*, in Honestos & Infames.
  - 8. *Fortuna*, in Divites & Pauperes.
  - 9. *Professionis & Generis vitæ*. vid: N. V. in fin.
- 2. *Differentia*, petenda vel ex conditione
- 3. *Obligatio*, seu Officium vid: idem N. V.

V. OFFICIUM

Majestatis & totius Civitatis; adeoque vel Imperantium. His Salus populi ultima Lex esto: Ad hanc autem tam pro Singulis quam Universis obtinendam, requiritur

- 1. *Defensio & Securitas externa*, parata { Præmonitionibus. Præmunitionibus.
- 2. *Pax & Securitas interna*, quæ sita { *Premiis*, quæ { Respiciant ad Benè-merita. Prospiciant ad Benè-merenda.
  - { *Pœnis*, quæ { Prospiciant ad Utilitatem publicam futuram; non Respiciant ad Vindictam privatam præterit:
- 3. *Locupletatio Subditorum*, nata ex Proventibus vel
  - { *Naturalibus* { Terræ, Aquæ.
  - { *Industrialibus*, colligendis { *Pacis*, ex { 1. Agriculturâ, & Re Pecuariâ. 2. Mercaturâ. 3. Manufacturâ.
  - { *tempore* { *Belli*, ex Deprædationibus Subditis contra Hostes licitò modò concessis.
- 4. *Innoxia libertas*, quærenda & conservanda ex Moderatione { *Legum*, si plura Legibus non definiantur, quàm postulat Civitatis commodum: Et si libera nec sollicita est suæ rei cuique custodia; lingua mensque libera, nec ademptum per Inquisitiones & loquendi audiendiq; commercium.
  - { *Pœnarum*, si majores non sumantur, quàm quæ Legibus præfinitæ & inde prævisæ.

Parentium

- 1. *Rectores Civitatis*, tam bonos, quàm (suò tamen modò) malos, positum in { 1. Reverentiâ. 2. Fidelitate. 3. Obedientiâ. 4. Tolerantiâ.
  - { 1. Consiliariorum & Officialium.
  - { 2. Judicum & Magistratum subordinatorum.
  - { 3. Sacerdotum.
  - { 4. Scholarium & Literatorum.
  - { 5. Militum.
  - { 6. Mercatorum.
  - { 7. Opificum.
  - { 8. Agricoliarum.
  - { 9. Peregrinorum.
- 2. *Civitatem ipsam*, quâ Civi nihil debet esse carius, & ubi quisque tantò melior, quantò libentior vitam opesque pro Patriâ exponit.
- 3. *Concives*, cum quibus vivendum { Pacificè. Commodè.

Speciale, secundum Regulas Professionis & Generis vitæ cuique incumbentis. Hinc diversa Officia

VI. MEDIUM

Majestatem & totam Civitatem (1.) firmans, (2.) conservans, (3.) augens, consideratur vel secundum ejusdem

- 1. *Fortuna*, seu Providentiæ Divinæ (non Astrologicæ aut Stoicæ) Cura & Dispositio.
  - 2. *Potentia* { *Inserna*, quæ nititur { 1. *Locò*, de quo N. VII. { 1. Collectio. 2. Distinctio. 3. Proportio. 4. Ordo.
    - 2. *Viris*, quorum spectanda { 1. Militia ipsa seu Milites. (Armatura. 2. Arma instrumentaliter considerata, seu 3. Munimenta & Fortalitia.
      - { 1. *Pecuniâ*, quæ benè { 1. *Conficienda*, quoad { Materiam. Formam.
        - { *Externa*, posita in Fœderibus, concernentibus mutua { *Commercia*. { *Colligenda* { *Domi*, ex proventibus { *Naturalibus*, præsertim Metallicis. *Civilibus*, Tributis Vectigalibus &c.
  - 3. *Arms*, quò pertinent { 1. Militia ipsa seu Milites. (Armatura. 2. Arma instrumentaliter considerata, seu 3. Munimenta & Fortalitia.
  - 4. *Pecuniâ*, quæ benè { 1. *Conficienda*, quoad { Materiam. Formam.
    - { *Externa*, posita in Fœderibus, concernentibus mutua { *Commercia*. { *Colligenda* { *Domi*, ex proventibus { *Naturalibus*, præsertim Metallicis. *Civilibus*, Tributis Vectigalibus &c.
3. *Virtus*, & imprimis tam Imperantium quàm Parentium { 1. Pietas. 2. Probitas. 3. Justitia. 4. Beneficètia. 5. Prudentia. 6. Temperantia.
  - { *Propria* { Pura. Mixta.
  - { *Aliena* { Consiliaris.
  - { petenda à { Ministr. Aul. { 1. Opibus firma. 2. Copiis locuples. 3. Gloriâ ampla. 4. Virtute honesta.

Effectum seu Fructum { *Generalem*, positum in Beatitudine civili. { *Specialem* obtentum, si Civitas est { 1. Opibus firma. 2. Copiis locuples. 3. Gloriâ ampla. 4. Virtute honesta.

VII. LOCUM,
Cui Majestas & Civitas quasi materialiter inhzret. Hinc bene sit materiatus ad recipiendâ

- In genere,*
- 1. Salubritatem Mitiore Cœli & Aeris.
  - 2. Amplitudinem Regionum & Finium.
  - 3. Sufficienciam Rerum; quam efficit
  - 4. Facilitatem & Aptitudinem Defensionis.
- In specie Formam Civitatis Maritimæ: Ubi spectandus modus peculiaris*
- 1. Ductus Naturæ.
  - 2. Constructio Artis.
  - 3. Concinnitas Prudentiæ, attribuendâ
- 1. Maritima Mercatoribus.
  - 2. Fertilia Agricolis, & Rei Pecuariz Studentibus.
  - 3. Sterilia Opificibus, præsertim ad nova laborum inventa aptis.

VIII. JUDICIUM
Majestatis læsæ, adeoque vindicandæ & reparandæ, vel secundum Legem

- Humanitatis & Clementiæ Un. C. Si quis Imperatori maledixerit, & Exemplum Tiberii apud Suet. c. 28. in Tiber. Ner. Scilicet maledicta in Nomen & Personam Ejus tantum commissa*
- 1. Contemnendô.
  - 2. Miserandô.
  - 3. Remittendô.
- Rigoris & Justitiæ V. C. ad L. Juliam Majestatis: Quando læsa est Majestas & Respublica simul, factis vel corruptionem aut everfionem inferentibus: Ubi considerandus modus singularis*
- Dijudicandi.
  - Exequendi, qui vel
    - Ordinarius.
    - Extraordinarius.

IX. CONTRARIUM
Quod Majestatem aut totam etiam Civitatem vel (1.) infirmat, vel (2.) corrumpit vel (3.) destruit: Hujus spectanda

- 1. *Genera*
  - 1. Imminutio.
  - 2. Mutatio.
  - 3. Corruptio.
  - 4. Everfio.
- 2. *Principia (seu Causæ)*
  - 1. *Generalia*, quæ totam Rempubl: concernunt
    - 1. *Factum*, seu Fatalis periodus à DEO destinata.
    - 2. *Viti*
      - Interna; Seditio seu Bellum intestinum.
      - Externa; Bellum aliundè illatum.
    - 3. *Vitium*
      - 1. Impietatis.
      - 2. Injustitiæ.
      - 3. Imprudentiæ.
      - 4. Ignaviæ; positum in Mollitiæ consultandi. Inertiâ exequendi.
      - 5. Intemperantiæ & Luxuriæ.
  - 2. *Specialia*, quæ Majestatem tantum respiciunt
    - 1. Mors.
    - 2. Expiratio Temporis determinati.
    - 3. Existencia Conditionis.
    - 4. Abdicatio.
    - 5. Derelictio.
    - 6. Animus Hostilis.
    - 7. Unio cum aliâ Republ:
    - 8. Alienatio.
    - 9. Subjectio.
    - 10. Præscriptio.
  - 3. *Singularia*, quæ ad Statum Imperii R: Germ: pertinent: Et quidem vel ad
    - Imperato-rem; ubi
      - 1. Mors.
      - 2. Resignatio.
      - 3. Depositio.
    - Ordines Imperii; ubi
      - 1. Felonia.
      - 2. Declaratio in Bannum.
      - 3. Exemptio
        - Voluntaria.
        - Involuntaria.
- 3. *Remedia specialia, contra Vim Internam & Seditio-nem adhibenda: Ubi notetur*
  - 1. *Differentia inter*
    - 1. Strenua & Præsentanea.
    - 2. Tarda & Moras trahentia.
    - 2. Aspera & Fortia.
    - 3. Lenia & Placida.
    - 3. Aperta.
    - 4. Occulta.
    - 4. Pura.
    - 5. Mixta.
      - 1. Prudentiâ.
      - 2. Astutiâ.
      - 3. Clementiâ.
      - 4. Severitate.
  - 2. *Usus positus in*
    - Prudentiâ singulari & exercitâ.
    - Industriâ, sive Dexteritate
      - Agendi.
      - Applicandi.
  - 3. *Tempus*, seu Tempestivitas: Profunt enim sæpius ab initiô, quæ nocent in mediô, & vice versâ.

AD JURA PRINCIPUM ET PERSON: QUÆ EX STATU POTESTATIS, ET QUIDEM

Jura Summæ Potestatis (1.) ex Imperiò in Personas provenientes. PRINCIPIUM.

Imperium in Personas est competens ex Summâ Potestate facultas activa, in subjectas Civium personas eorumque actiones; cujus vigore non tantum illis quævis Jure Divinò & Natura non prohibita injungi, & refractarii quoque ad debitum obsequium pœnis sufficientibus cogi, sed etiam obedientes premiis condignis affici, & ad bene merita ulteriora invitari possunt.

AD JURA PRINCIPUM ET PERSON: ILLUSTR: QUÆ EX STATU POTESTATIS, ET QUIDEM in specie (1.) ex Imperiò in Personas proveniunt, spectat

I. Nomothesia Civilis, merè & mixtè talis, (i.e. vel actus Jure Naturæ & Gentium indifferentes normans, vel Juri Naturæ & Gentium addens aut detrahens, vel illud etiam confirmans ad publicam Civitatis Utilitatem L. 6. ff. de J. & J.) hic autem saltem ad personas & actiones Civium directa: Inde notanda Legum

Table with 3 columns: Section/Category, Description, Page Number. Includes sections like '1. Sanctio, quæ est vel', '2. Interpretatio, seu Voluntatis LLatoris Explicatio', '3. Mutatio seu Dispensatio circa', '4. Pœnas; inde Jus', '5. Revocatio propter'. Sub-sections include 'Expressa', 'Tacita', 'Authentica', 'Usualis', 'Judicialis', 'Constitutio', 'Interpretatio', 'Dijudicatio', 'Divisio', 'Aggratiandi', 'Abolitionis', 'Refugii', 'Decumationis', 'Famam', 'Ætatem'.

a b c

	5. <i>Nativitatem</i> : Hinc Jus legitimandi Liberos naturales, & etiam Spurius, <i>Authent: Præterea C: de Natur: Lib. & c. Ziegl. d. I. M: I. 10. Myl. 54.</i>	1	
6. <i>Pacta & Contractus</i> , in genere & in specie: Inde Jus dandi	1. <i>Facultatem contrahendi & paciscendi illis</i> , quibus aliàs obstat Lex Civilis, e. g. Moderato-ribus Provinciarum, contra Disposi: <i>L: un: §. 2. C: de Contract. Judic:</i>	2	
	2. <i>Effectum Domini & Juris in Re</i> , etiam citra Rei traditionem, ex nudò Jure ad Rem seu pactò quæsitum & f: <i>in casib: L: 23. C: de S: S: Eccles:</i>	3	
	3. <i>Modum & quantum Usuris</i> . f: <i>in L: 26. C: de Usuris. add: Grot: II. c. 12. §. 20. & seqq. Ziegl. I. 44.</i>	4	
	4. <i>Moratoria Obzratis Debitoribus</i> , non culpà sed infortuniò lapsis f: <i>in L: 2. & 4. C: de precibus Imperatori offerend: Ziegl: I. 48: Myl: 55.</i>	5	
	5. <i>Monopolia</i> , contra prohibitionem <i>L: un: C: de Monopol: ex justâ tamen causâ, justoque etiam constitutò rerum pretiò Grot: II. 12. §. 16. Ziegl: I. 47.</i>	6	
7. <i>Testamenta</i> , ob Defectum Solennitatum, vel Inhabilitatem Testatoris aliàs invalida f: <i>in L: 7. ff. qui testam: fac: possunt: & L: 8. C: de Testam: & c. Myl: c. 28.</i>	7		
8. <i>Donationes</i> respectu { Donatoris, in casu <i>L: 34. cum Auth. seq. C: de Donationibus.</i> Donarii & Socii, in casu <i>L: un: C. Si Libens: Imperial: Soc: sine herede decessit: in casibus L: 19. 22. & 23. C: de S. S. Eccles: add: Myl. c. 27.</i>	8		
9. <i>Matrimonia</i> { <i>Constituenda</i> , Inde Jus { Dispensandi in Gradibus prohibitis f: <i>in C: 10. C: XXXV. Qu. 6.</i> Tollendi indictam Viduitatem <i>L: un: C: de Indicta Vid: coll:</i>	9		
	<i>Dissolvenda</i> : Inde Jus concedendi Divortia aliàs Jure Civ: prohibita, f: <i>in L: 10. C: de Repudiis, Strauch: Inst: J. Publ. L. 1. T: 35. Ziegl. I. 7. add. Myl. c. 50. §. 5. ad 9.</i>	10	
10. <i>Patriam Potestatem</i> , quoad { 1. Adoptionem f: <i>L: 38. ff. de Adopi:</i> 2. Arrogationem f: <i>§. 1. J. de Adopi:</i> 3. Emancipationem, propter dignitatem à Principe adeptam & f: <i>§. 4. J. Quib: mod: patr: potest: solvit: & arg. L. 30. pr. ff. de Excusat:</i>	11		
	11. <i>Juramenta</i> { 1. <i>Malè</i> } præstita dissolvendi f: <i>in C: Si quis, 19. C: XXII. Qu. 4. add: Grot: Lib: 2. c. 13. §. 20. ad effectum</i>	12	
		2. <i>Incautè</i> } 2. Acquirendi in Officio <i>L: ult: pr. ff. ad Municip.</i>	13
3. <i>Coactè</i> } 3. Nubendi in secundò matrimoniò f: <i>L: 2. C: de indicta viduitate & c.</i>		14	
4. <i>Violam</i> , seu Perjuria commissa in Deum & Principem simul remittendò f: <i>L: 2. C: de Rebus creditis & Jurej. Principem tantum puniendò f: L: 13. §. 6. ff. de Jurej. v: Rachel: Inst: Jurisp: III. 6. §. 3.</i>		15	
12. <i>Vota redimenda</i> <i>Cap. 1. & 9. pr. X. de Voto & Voti Redem:</i> { Expressa.	16		
4. <i>Abrogatio</i> , quæ secundum <i>L: 102. ff. de V. S. fit vel in</i> { Totum, & Tacita, vel propter cessantem causam finale, vel contrariam consuetudinem. <i>L: 32. §. fin: ff. de LL. & L. 90. ff. de R. J.</i>	17		
	5. <i>Obligatio</i> { <i>Scientiam</i> , præsumptam à tempore promulgationis <i>L: 9. §. 2. ff. de Juris & facti ignorantia.</i> vel ad { <i>Externam</i> , per Jura Vulg: <i>Obedientiam</i> , Internam, <i>Rom. XIII. v. 5. vid. Huber: de Jure Civitat: Lib: 3. Sect. 1. c. 3. Dn. Menck: Tract. Synopi: Pandect: ad T: de LL. p. 5.</i>	18	
II. <i>Potestas Legibus Civilibus Soluta</i> , præsertim quoad vim coactivam f: <i>in L. 31. ff. de LL. & L. 4. C. Eod. Ex Ratione L. 51. ff. de Receptis Arbitr:</i>			
III. <i>Jurisdicchio</i> , quæ est, vel	1. <i>Civilis</i> , Con- { 1. <i>Cognitione</i> . { 1. Civili, procedente secundum Ordinem <i>L: 15. ff. de R: Jud:</i> stans in { 2. <i>Dijudicatione</i> . { 2. Militari, i. e. armatâ Ministrorum f: <i>in L. 68. ff. de R: V: & L: 3. pr. ff. Ne vis fiat ei qui in poss: add: Huber: d. I. S. 2. c. 6. §. 13.</i>	19	
		3. <i>Executione</i> , quæ fit vel Manu { 3. Spirituali, per Excommunicationem, aut Interdictum olim Gallis in causis secul: usitatum, <i>Test: Jul: Caf: Lib. 6. de Bell: Gall. 23.</i>	20
		<i>Criminalis</i> : Inde Jus { <i>Vitz & Necis</i> , seu quasvis pœnas Vitæ, Corpori aut Famæ inferendi. <i>Grot: II. 20. 21.</i>	21
	<i>Principalis</i> , ipsi Principi Ejusdemque Summis Tribunalibus Jure propriò competens.	22	
	2. <i>Subordinata</i> , seu à Principe concessa Inferioribus Magistratibus, quæ vel { <i>Propria</i> { Voluntaria. Delegata f: <i>Tit: ff. de Offic. Ejus. Cui mandata est Jurisdicchio: Jure Can: X. de Off: & Potest: Deleg: Est autem vel Tacita f: L. 2. ff. de Jurisdicchio.</i>	23	
IV. <i>Erectio Tribunalium seu Sumorum Judicioru: Quo analogicè referri potest Judicium</i>	1. <i>Externorum Summarium</i> , das <i>Gast-Recht</i> / <i>vid: Schott: de Jurib: Sing: c. 15.</i>	24	
	2. <i>Agricultorum</i> , iterum Summarium f: <i>Nov. 80. c. 3. De Summario Judicio in genere v. Nov: 17. c. 3.</i>	25	
	3. <i>Nobilium</i> seu Manni vel Malli Criminale, à Summa Potestate Nobilibus ex Ordine Nobilium, exceptò tamen Præside, constitutum <i>vid. Schott: c. 4.</i>	26	
	4. <i>Pamgii</i> seu Parium Curia, in Jure Feud. passim fundatum.	27	
	5. <i>Clericorum</i> , in causis { Civilibus arbitrarium f: <i>in L. 7 & 8. C. de Episc: Aud:</i> Criminalibus necessarium, olim usitatum <i>vid. Schott: c. 6. Tacit: de M: G: XI.</i>	28	
	6. <i>Obstacii</i> i. e. Hospitiū creditori promissi, donec ipsi à debitore satisfactum fuerit. <i>Leistung/ Einlager f: c. 9. X. de Jurej. v: Rachel: Inst: Jurisp: L. II. 61. sed prohibitum R: 7: de Anno 1577. T: 17. §. 80.</i>	29	
	7. <i>Principis</i> in propriâ causâ, contra Dispositionem <i>L: un: C. Ne quis in propriâ Causa f: tam Fiscali L. 3. ff. de His, qua in Test. delent: quàm privatâ L: 41. ff. de Hered. Instir. v: Grot: II. 7. §. 2.</i>	30	
	8. <i>Principum Imperii</i> <i>Schott: c. 5. & novissimè Schilt: Instit: Jur: Feud: c. 10. §. 4. add: Schüz: J. Publ: II. T. 2. pos: IV.</i>	31	
V. <i>Magistratum & Officialium Subordinatorum</i>	1. <i>Institutio</i> f: <i>L. 2. §. 13. ff. de Orig. Jur. L. 1. pr. ff. ad L. Jul: de Ambitu.</i>	32	
	2. <i>Destitutio</i> f: <i>in ratione L. 100. ff. de R: J: & L. 58. ff. de Judis.</i>	33	
	3. <i>Directio & Inspectio</i> in illos. per Jura Vulg:	34	
	4. <i>Divisio</i> in (1.) Ordinarios & Delegatos f: <i>tit. Jur. Can. X. de Offic: & Potest: deleg: & Off: Jud: Ord: (2.) Perpetuos & Temporarios. (3.) Mediatos & Immediatos.</i>	35	
	5. <i>Officium</i> { <i>Externum</i> , f: <i>in L. 19. §. 1. ff. de Officio Præsidi. (& Pecc: Jud.</i> <i>Internum</i> , f: <i>tit: Jur: Civ: & Can: de Off: Judicis. vid. Ziegl: Dicast: de Off: 38</i>	36	

VI. Provocatio Summa & Extrema à Judiciis Subordinatis & Inferioribus ad Principem: Ad quam tanquam Species analogæ & univocæ pertinent VII. Exceptio Fidelitatis & Obsequii Summæ Potestati debiti, in quôvis pactô Expressa f: 2. F. 55. & præsertim Juramententô. in fin.

Est autem vel Tacita f: c. 19. X. d. Jurej:

VIII. Ius Dignitates quasvis Supremâ inferiores conferendi & adimendi fund: T: C: de Dignit: Lib. XI. Et quidem vel

- 1. Reges, Imperat: Rom: tantum competens.
- 2. Principes & Duces.
- 3. Comites.
- 4. Barones.

Medias & minores: Inde Jus creandi (v: Strauch: I. 7. P. L. 1. T. 23, 24. 27. & 28. Ziegl: J. M. I. c. 25, 26, 28. Hub: II. S. 2. c. 4.)

- 1. Nobiles.
- 2. Equites. f: F. C. de Equestr. Dign. Lib. XII.
- 3. Patricios. f: 4. J. de J. N. G. & C. it. L. fin. §. 2. ff.
- 4. Comites Palat.
- 5. Notarios.

IX. Ius dandi Veniam exeundi Ordinis, in primis Nobilitatis: Obsoletum quidem, sed dignum, quod pro demendâ, præsertim Nobilitati sine probro actæ, paupertatis ignominia, ad usum revocetur. Vestigia pristina memorat Tacit: Ann. I. 75. XI. 25. XII. 52. add: A. II. 38. H: IV. 5.

X. Potestas dandi Jus Civitatis, & dirigendi Ordines Civium f: T: ff. ad Municip. & de Incolis & seqq. usq; ad 4. it: T: C. de Jure Reip. add: Knipsch. Lib. 2. c. 29. & Oetting. de Jure Limit. Lib. 1. c. 7. Collegiorum & Corporum aliàs prohibitorum f: 3. §. 1. ff. de Colleg. & Corpor: ubi Dn: Menck: L. 1. pr. ff. Quod Cujusq; Universit:

XI. Impositio Munerum & Onerum personalium: Quò pertinent

- Officia } Legationis f: T: ff. & C. de Legationibus.
- } Tutelæ, per Jura Vulg: v: F: Horn: d. Civit: II. c. 2. §. 15.
- Servitia, quasvis personalia, determinata & indeterminata, & in primis Angariz & Parangariz subitaneis quibusvis casibus præstandæ f: 2. F. 56. Tit. C. de Curs. publ. & Ang. & Paning. Lib. XII. L. 4. §. 1. ff. de Veteran.

XII. Deducio Subditorum in Hostem, Grot: I. c. 5. §. 4.

XIII. Datio Illorum tanquam Obsidium Grot: III. c. 20. §. 58. F. Horn: de Civit: II. c. 2. §. 17.

XIV. Deditio Eorundem & quidem vel

- Nocentium, ad pœnam. Grot: II. c. 21. §. 4.
- Innocentium ad } Salutem publ: extra casum Sceleris vel Cædis Grot: II. c. 25. §. 3. F. Horn: d. l. §. 20.
- } Matrimonium. Horn: ibid: Grot: II. 2. §. 21. Text. Syn. J. G. c. 4. n. 8. & 9.

XV. Subditorum

Alienatio & oppignoratio. v: Grot: II. c. 6. §. 4, 5, 6. Vindicatio Grot: II. c. 5. §. 24. Huber: de J: Civitat: II. S. 2. c. 1. §. 28. ad fin: cap:

- 1. Spontè se Subjicientium, in genere Grot: II. c. 5. §. 31. & in specie, resp. Imper. R. Germ: 2. Judæorum fund: T: C: & J: Can: de Judæis Electoribus atque Statibus Imperii secundum LL. Ejusdem in A. B. T. 9. Ref: Pol: de An: 1530. T: 22. R: J: de An: 1551. §. Diesem 79. & de An: 1577. T: 20. competens: vid: Strauch. Inst: J: P: L: 1. T: 31.

XVI. Receptio

3. Pfahlburgerorum & Racimburgiorum: Salvò tamen manente prioris Civitatis illos vindicandi Jure: Sunt enim tales Cives, qui in fraudem sui Superioris in aliam Civitatem se coaptari adscribique faciunt, ut ejusdem privilegiis & defensione fruantur. f: in A: B: T: 16. vid Bacler: Not: Imp: Lib: II. in Append.

XVI. Constitutio

Servorum & Hominum propriorum in genere, vid. L: un: C: de Colonis Palest. XI. Grot: dicit: loc. §. 27. ad 31. & in specie Wildfangiorum: i. e. Natorum extra legitimum matrimonium, spontè & licitò modò ad aliam civitatem venientium, & ibidem per certum & determinatum temporis spatium commorantium, ut in numerum propriorum hominum coaptentur. Dn. Rhet: Inst: J: P: II. 3. §. 10. & seqq. Add: ad hanc Tab: à N. I. ad VII. Incomparabilis Seckend. T. F. S. P. 1. c. 8. §. 10.

1. Appellatio propriè sic dicta, ex Jure Majest: competens. f: 1 in L. 19. & 32. C. de Appellat.

2. Appellatio pactitia vel consuetudinaria, Majestatem non inferens: Vid. Exempla apud Knipsch. de Civit. Imperial. lib. 2 c. 5. §. 184.

3. Appellatio à Principe malè informatò ad melius informandum f: L. 1. pr. ff. Quando appell: sit Can. 29. vers. Rursus C. II. Qu. 6.

4. Jus, remotà omni appellatione pronunciandi L. 1. §. fin. ff. à Quibus appellare non licet. add: Grot: lib. 2. c. 4. §. 13.

5. Appellatio temperata & munita contra abusum Appellantium, mediante (1.) Juramentò malitiæ. (2.) Depositione pecuniæ, in casum succumbentiæ. (3.) Determinatione Summæ appellabilis. (4.) Pœnâ arbitrariâ. vid. R: J: de Anno 1654. §. 120. & seqq. Tacit: An: XIV. 28.

6. Provocatio non gradata, quæ, contra Regulam L. 21. ff. Quis à quò appell. est vel Legalis; Viduis & Miserabilibus personis competens ex L. un: C: Quando Imperat. inter pupil: vel Vid: junctà L. 242. ff. de V. S. Conventionalis, seu consuetudinaria, pactò vel usû certis locis introducta dictaque das Zug-Recht. Myler: 42. §. 12.

7. Supplicatio f: in T. C. de prec. Imp. offerend. v: Grot: loc. cit.

8. Revisio v. Rachel: Inst. Invisprud. lib. 4. Tit. 29.

9. Avocatio causarum, propter recusationem Judicis suspecti f: c. 56. 61. X. de Appel. & L. 16. C. de Judic: v: Cap. Joseph: A. 25.

10. Evocatio Personarum è Jurisdictione Inferioris, præsertim in causis concernentibus ipsam Majestatem, vel Testimonium dicendum in causâ privatâ f: L. 26. §. fin. ff. Ex quib. causis Majores. Carpz. Proc: T. 7. A. 3. n. 22. ad 38. v: Cap: Joseph: 17.

11. Querela Nullitatis. f: in T: ff. Qua sent. sine Appellat. rescind. ubi Dn. Menck. & T: C: Quando appell: non est necesse.

12. Actio ex Syndicatû f: L. 15. §. 1. ff. de Judicium, R. J. de Anno 1654. §. 108. & 109.

13. Denunciatio Evangelica f: Matth. XVIII. vers. 15, 16, 17. c. 13. X. de Judicium.

14. Relatio ad Principem facta f: in L. 1. & fin. C. de Relation:

15. Restitutio in Integrum, propter injustam læsionem, ex justâ causâ facta per Jur: Vulg.

16. Rescisio Sententiarum, ex causâ publicæ Utilitatis. L. 5. ff. de Decretis ab Ord: faciend:

17. Præjudicia Supremi Judicii, ad Imitationem Inferiorum L. 12. pr. C. de LL:

Jura Summæ Potestatis (II.) ex Dominio in Res resultantia.

PRINCIPIUM.

Dominium in Res est facultas Summæ Potestatis Civilis activa, quâ de omnibus Rebus sibi subjectis, boni publici causa, liberè & perfectè disponit.

JURA PRINCIPUM ET PERS: ILLUST: EX STATU POTESTATIS, ET QUIDEM (II.) E DOMINIO

in Res descendencia, secundum naturam objectorum, sunt vel

- I. Nemothesia Civilis, Majestati in Res quasvis subjectas competens.
II. Jus Dispensandi circa Rerum qualitates Lege Civili communi ipsis inhærentes, seu dandi privilegia possessoribus, propter singularem conditionem Rerum à Principe concessam, competentia.
III. Jus Territorii. Est autem Territorium Locus certis terminis & Legibus limitatus & munitus, quò tota Civitas continetur fund: L. 239. §. 8. ff. de V: S: Et respectû Imperii Romano-Germanici est
IV. Jus Finium, qui sunt Signa publica certa & visibilia quibus Civitatum seu Rerumpubl: Territoria distinguuntur vid: Oetting: Tract: de Jure Limit: & in ordine
V. Potestas res Imperii alienandi & oppignorandi, vel pro parte vel in totum, libera aut restricta: Item alienata & oppignorata revocandi. De quibus v. Grot: II. c. 6. add: l. c. 3. §. 12. n. 3. & seqq. c. 4. §. 10. II. c. 14. §. 12. n. 5. & III. c. 20. §. 5. Capitul: Joseph. Art. 12. & 29. Add: Knips: de Civit. Imp. L. II. 31. & V. 9.
VI. Judicium & Jurisdictio ex forò rei sita in Territorio competens, arg: L. fin. C. Ubi in Rem Act. TERRENA.

Universalia: Inde

Singularia, directa vel ad Bona

Publica, quæ sunt in patrimonio aut proprietate Civitatis & præsertim Imperantis: Quò pertinent

- I. Bona seu Res sacra, quæ Cultui Divino immediatè; & Ecclesiastica, quæ mediatè eidem inserviunt, & ad sustentationem atque conservationem Rerum & Personarum, seu Sacerdotii destinata sunt. Considerantur autem hæc, quatenus Ecclesia cum Republ: conjuncta & ejusdem pars est, quoad illarum
II. Bona Domania, Cronen-Güther/ ad conservandam Principis Dignitatem perpetuò destinata f: t: T: C: Ne Rei Domini: vel Templorum Vend: v: Grot: II. c. 6. §. 11, 12, 13. & c. 14. §. 12. n. 4, 5, 6. & III. c. 10. §. 5. & privilegiata, ut sint
III. Bona Araria, seu Ararii aut Tributaria, Steuer-Güther/ ad tuenda Reipubl: Jura & ferenda Ejusdem onera instituta. In his Nervus Reipubl: L. 1. §. 20. ff. de Quæst. Ornamenta pacis & Præsidia Belli Cic. pro L. Manil. quibus sublatis aut deminutis Respubl: dissolutioni proxima. Ita tamè, ut congruat ratio Quæstui & necessitas Erogationem v: Tac: A. XIII. c. 50. & 51. ii: Hist: IV. c. 74. Grot: c. 1. Pertinent autè hæc imprimis.
IV. Bona Fiscalia & Cameralia, Cammer-Güther/ ad Principis propriam utilitatem & dispositionem constituta, & ex proventibus præsertim casualibus quæsitæ: Inde Jus Fisci f: t: T. ff. & C. de Jure Fisci Lib. X. à T. 1. usq; ad 15. it. in T. C. de privileg. Fisci, Et in specie L. un. C. Ne sine jussu Princip: cert: Jud. lic. confisc. & L. 2. §. 4. ff. Ne quid in loco publ. Seck. c. l. §. 9. & P. 2. c. 2. 29 Spectat autem I.) ad Fiscum augendum: Inde Acquisitio seu confiscatio in totum vel pro parte valida in bonis 1.) Adspotis seu Herò carentibus in genere vid: Grot: II. c. 8. §. 6 & 7. & in specie 2.) Vacantibus, ubi heres deficit nec accesserit præscriptio quadriennii f: L. 1. & T. C. de bonis Vacant. 2. F. 56. add: T. ff. & C. de Caduc. tollend. 3.) Derelictis, ubi deficit animus sibi habendi vel repetendi. Inde etiam Jus Thesauri, præsertim magicis artibus inventi in L. un. C. de Thesaur. & 2. F. 56. add: Grot: II. c. 8. §. 7. It: in rebus aliis inventis, pauperibus tamen magis ex Lege pietatis vindicandis Grot: II. c. 10. §. 11. 4.) Ereptitiis, seu heredibus ut indignis ablatis T: ff. & C. Si quis aliqu. test. prohib. & ff. de his, qua ut indigni: aufer: & 2. F. 56. 5.) Damnatorum ex quòvis delicto graviore T: ff. & C. & Auth: Bona & c. De bonis Damn: Nov: 134. c. fin: 2. F. 56. & in specie ex crimine perduellionis L. 5. C. ad L: Jul: Maj: 2. F. 56. De Jure Statuum Imperii v. Capit: Joseph: A: 26. 34

- Universale: Tractus iste locorum Imperii, qui summò & independente Jure Majestatis Imperatoris & Imperii regitur.
Particulare seu Provinciale: Pars Imperii subalterna, ab aliis ejusmodi partibus distincta, quæ, Jure Superioritatis Territorialis & vi Regiminis Civilis proprii, ab Ordinibus Imperii gubernatur.
Ecclesiasticum, quod Statibus Ecclesiasticis, Electionis aut Postulationis aut aliò Concessionis Superioris titulò, competit.
Seculare, quod Status Imperii Seculares speciali titulò concessionis, aut investituræ Imperatoris, aut coaptationis in numerum Statuum, aut etiam præscriptionis habent. De Territoriò Princip: & Stat: Imperialitèr & formalitèr consideratò vid: Seck: T. F. S. P. 1. & P. 2. c. 2, 3. De Diœcesi Secul: Strauch: Inst: J: P: L. II. c. 2. §. 3. & 4. add. Tit. 8. & 9.

- 1. Institutionem f: in L. 9. ff. de Rev: Divis.
2. Alienationem f: in Ratione & Dispositione L. 21. C. de S. S. Eccles: Nov. 120. c. 10. C. 10. C. XII. qu. 2. ad
3. Transmutationem vel Secularisationem propter substitutionem Infidelium f: in L. 5. C. de Pagan: v: Grot: III. c. 5. §. 2. it: II. c. 19. §. 3. n. 3. & III. c. 12. §. 6. Huber: de Jure Civ: L. II. S. 4. c. 3. §. 20. ad fin. cap: Revocationi alienationis quavis juratz obnoxia f: C: 33. X. de Jurej: L. 2. C. Ne rei Dom: vel Templ. Vend. Brunn. Conf: l. Prescriptione omni, nisi centenariâ vel immemoriali, libera, f: in d: L. 3. C. Ne rei Dom. vel Templ. & L. 23. C. de S. S. Eccles: C. 1. De præscrip: in 6. Müller. c. 38.
1. Tributa, Collectæ & Capitationes (à quibus posterioribus Cives regularitèr sint exempti per L. un. C. De Capitat: Civ. Cens: exim: Lib. XI. & ibid. Perez.) in genere f: in t. T. C. d. annon: & tribut: & seqq. Lib. X. à tit. 16. ad 30. Seck. P. 3. c. 3. §. 7.
2. Vectigalia varii etiam generis T: ff. de Publican: & Vect: & C: de Vect: & Commiss: it: Vect: nov: instit: non poss: Capit. Joseph: art. 20. ad 25. Seck. c. l. §. 3.
3. Gabella & accisa, Rebus & Mercibus commestibilibus & consumptibilibus distractis & venditis impositæ Müller. c. 58. & Knipsch: L. II. c. 19.
Ne sine jussu Princip: cert: Jud. lic. confisc. & L. 2. §. 4. ff. Ne quid in loco publ. Seck. c. l. §. 9. & P. 2. c. 2. 29 Spectat autem I.) ad Fiscum augendum: Inde Acquisitio seu confiscatio in totum vel pro parte valida in bonis 1.) Adspotis seu Herò carentibus in genere vid: Grot: II. c. 8. §. 6 & 7. & in specie 2.) Vacantibus, ubi heres deficit nec accesserit præscriptio quadriennii f: L. 1. & T. C. de bonis Vacant. 2. F. 56. add: T. ff. & C. de Caduc. tollend. 3.) Derelictis, ubi deficit animus sibi habendi vel repetendi. Inde etiam Jus Thesauri, præsertim magicis artibus inventi in L. un. C. de Thesaur. & 2. F. 56. add: Grot: II. c. 8. §. 7. It: in rebus aliis inventis, pauperibus tamen magis ex Lege pietatis vindicandis Grot: II. c. 10. §. 11. 4.) Ereptitiis, seu heredibus ut indignis ablatis T: ff. & C. Si quis aliqu. test. prohib. & ff. de his, qua ut indigni: aufer: & 2. F. 56. 5.) Damnatorum ex quòvis delicto graviore T: ff. & C. & Auth: Bona & c. De bonis Damn: Nov: 134. c. fin: 2. F. 56. & in specie ex crimine perduellionis L. 5. C. ad L: Jul: Maj: 2. F. 56. De Jure Statuum Imperii v. Capit: Joseph: A: 26. 34

Publica; quò pertinent

add: Ziegl: I. 2. §. 52. ad 55. 6.) Contrahentium incestas nuptias, & liberorum inde procreatorum. *Auth. Incestas, cum* 1
seqq. C. de Incestu nupt. 2. F. 56. 7.) Commissis propter non solum Vectigal *T. ff. de Publican: Vect: & Commiss: & C. de*
Vect: & Commiss: vel aliam causam Lege Civili determinatam 8.) Regalibus, & quibusvis bonis, contra regulam Ju- 2
ris Communis à privatis, sine titulò speciali, possessis *arg: C. 1. de Prescript: in 6.* 9.) Litigiosis alienatis. *T. ff. & C. de Li-*
tig & in specie L. 4. pr. C. eod. 10.) Alienatis in fraudem Civilium Munerum *L. 15. §. pen. ff. ad Municip: 11.) Dotalibus,* 3
in casu non vindicatae mortis uxoris *L. 27. ff. de Jure Fisci.* 12.) Novalibus, v. infra N. XIV. 13.) Eorum quorum mors à
servis illata non est vindicata ab heredibus *ex Confir: S. C. Sillian: & Claud: v. elegans & momentosa oratio de* 4
vindieta contra servos *C. Cassii ap: Tac: A. XIV. c. 42. ad 45.* 14.) Autochyrorum, seu defestuentium ex conscientia,
sceleris *f: L. 3. ff. & L. 1. C. de bon: eorum, qui ante Sent: Except: v. in Tac: A. VI. A. 29.* 15.) Misogamorum, Hagestolken/ seu 5
illerum, qui matrimonii capaces celibatam profitentur, ex ratione *L. 7. §. 3. ff. de bon: Damn: & L. un: C. de Indicta vid:*
tollend: quamvis contra dispositionem T. C. de infirm: pæn: Celib: v. Tacit: III. c. 25. Schott: de Juribus sing: c. 1. Rachel: Inst: 6
Jurispr: III. 11. §. 22. add. Text: d. J. Gent: c. 4. n. 8. & 9. 16.) Naufragorum *ex L. 9. ff. ad L. Rhod: de J. A. Æu præsertim ubi præ-*
scriptio annalis accesserit, aut derelictio præsumta *per L. 2. C. de Naufrag: v. Strauch: Instit: J. P. L. II. c. 6. §. 14. Schott: c. 20.* 7
& infra in Marinis N. XXXVI. 17.) Peregrinorum sine heredibus mortuorum. Inde Jus Albinagii in Gallia præsertim
recepti, contra Dispos: *Auth: Omnes C. Communia de Succes: v. Coccej: in J. P. Prudentia c. 31. §. 27.* 18.) Delatis extraneis he- 8
redibus, & translatis in alienum Territorium. Hinc Jus detractionis certæ partis, cujus quædam vestigia in *L. 3.*
pr. C. de Edict: D. Hadr: tollend: Abschoss/ R. L. de An: 1594. §. 81. Knipsch: L. II. c. 20. 19.) Emigrantium & bona secum feren- 9
tium, iterum in certâ portione. Unde Jus Emigrationis, *Abjug/ v. J. P. art: 5. §. 37. Dn. Rhetius Instit: J. P. L. II. T. 14.*
20.) Curialium, qui desertâ curiâ rus se conferunt *L. un: C. b. 1. 21.) Metroicorum colonorum in casu L. 4. C. de Jure Fisci.* 10
22.) In casu *L. 1. C. de Eunuchis 23.) L. 3. §. 5. ff. de Sepulchr: viol: 24.) Adquisitis per Monopolium, vel destinatis ad illud*
L. un: C. de Monopol: R. J. de An: 1548. tit. 18. §. 2. Capit: Joseph: art. 19. 25.) In Multis, seu pænis pecuniariis *2. F. 56.* 26.) Ob- 11
fidum *L. 31. ff. de Jure Fisc.* 27.) Violantium Funera & Sepulchra *Auth: Item qui domum C. de Sep: Viol: & Nov: 60. c. 1.*
Exempl: in L. 4. C. de Sep: viol. II.) Ad Fiscum tuendum; inde Ejusdem Prælatio seu Prærogativa in 1.) Concursu 12
Creditorum *f: L. 3. C. de Privileg: F. 2.) Editione Instrumentorum L. 2. §. 1. ff. de Jure Fisci.* 3.) Sententiâ contra Fiscum
lata, intra triennium etiam sine Appellatione retractandâ *L. un: C. de Sent: contra Fisc.* 4.) Evictione *L. 5. pr. ff. de Jure* 13
Fisci. 5.) Alienatione, quæ emptorem statim reddit securum, & etiam quadrennii præscriptione removet vindica-
turum à Fiscò *f. J. de Usuc. L. 2. §. 3. C. de Quadrien: Prescript: v. Myler: c. 32.* 6.) Inverecundâ petentium inhiatione in *1:* 14
T. C. notabili, de Petitionibus Bonor: sub: Lib. X. 7.) Casu L. 48. §. 1. ff. d. J. F. 8.) Processu intra sex menses finiendò L. fin: C. b: r:
9.) Donatione, ubi Fiscus allegans fraudem onus probationis transfert in adversarium *L. 1. C. de J. F.* 10.) Metallis, 15
ubi habet Jus Protimiseos *L. 1. C. d. Metallar: & Metall: & Procurat: 11.) Officiò & dignitate Advocatorum, T. C. de*
Advocat: Fisci, add: ibid. Perez: III.) Ad Fiscum justificandum: Inde Ejusdem postpositio propter 1.) Commodum 16
publicum *f: in L. un: §. 14. C. de Caduc: tollend. 2.) Merum præsumptum in casu L. 20. C. de Test: 3.) Æquum & bonum, re-*
spectu conductorum priorum Prædior: *Fiscal: in L. 4. C. de Locat: prad: Fiscal: 4.) Casum dubium, ubi pronunci* 17
andum contra fiscum *L. 10. ff. de J. F. Add: de Jure & Privilegiis Fisci, Rebus Fiscal: & Ærarii in genere, & quomodo*
in specie differant *Knipsch: II. c. 15. & 16. Myl: c. 68 & 32. Ziegl: 101: Lib. II. Seck: P. 3. c. 4. add. c. 1, 2, 3. De differentia inter Æ-* 18
rarium & Fiscum v. etiam *Tac: A. II. 47. VI. 2. Novis LL: Ærarii, A: III: 25. Ærariò ambitione exhaustò per scelera*
supplendò *A. II. 38. Præfectis & Prætoribus Ærarii A: I. 75. Erogationibus per honesta. Ibid. Abundant: F. N. 8. P. §. 1.* 19
V. *Bona patrimonialia, der Herrschaft engenthümliche Güther/ ad Principem quoad proprietatem & usum pertinen-*
tia, & citra respectum Principatus Jure & Titulò privatò, quòvis etiam tempore, adquisita. Ex naturâ hujus ob- 20
jecti, distinguendi sunt Actus Regum, secundum *Grot: II. c. 14. §. 1 & 2. in Regios & non Regios, seu privatos,*
VI. *Feudalia, quæ huc spectant non ex omni parte, quam Jure communi Feudali habent, sed quatenus reguntur* 21
mediante Curia Feudali, ad conservationem 1.) Dominii directi, & inde fluentis 2.) Consolidationis, nec non 3.)
Præstationis Servitorum: *v. Seckend: T. F. S. P. 3. c. 3. §. 4.* 22
VII. *Via publica: Spatia superficièi à Principe omnium transeuntium usui dicata, öffentliche Heer- und Land-*
Strassen. Quibus accedunt 1.) Vectigalia, Pedagia, & Guidagia, adillarum securitatem & reparationem destina- 23
ta 2. F. 56. T. ff. de Via publ: & si quid. it: de via publ: & itin: publ: refic: add: de refect: & reparat: viarum publ: & pont:
maximè privilegiatâ *L. 7. C. de S. S. Eccles: L. 4. C. de Privileg: Domus August: De reparatione ex Ærariò privatis facta* 24
Tac: A. I. 75. 2.) Jus conducendi viatores, & 3.) Indagandi, persequendi & puniendi prædatores per vias publi-
cas, *Knipsch: II. 26. Myl: c. 59. Ziegl: II. 17. Seck: P. III. c. 3. §. 3. v. Tab: V. N. XLII. ad XLV.* 25
VIII. *Sylvæ & Foresta: Inde Jus Foresti, Forst-Recht; Dispositio de lignis innascentibus Sylvæ: Exempl: in T. C. de*
Cupress: ex los: Daphn: Lib. XI. Seck: dist: loc: c. 3. §. 6. 26
IX. *Venationes & Aucupia: Hinc Jus Venationum/ Jagt-Recht/ ortum suum trahens ex dominiò Majestatis in Ter-*
ritorium, & f: in except: *L. un: C. de Venat: Fer: & 2. F. 27. §. 5. vid: Grot: II. c. 2. §. 5. & c. 8. §. 5. Horn: de Civit: Lib: II. c. 3. §. 5.* 27
Seckend: d. L. §. 5. Myl: c. 73. Fritsch: Corp: Venat:
X. *Subterranea, Mineralia & Metalla f: 2. F. 56. item T. C. de Metallar: Metall: Lib: XI. it: T. C. de Thesaur: Lib: X. Hinc in* 28
specie Jus 1.) Auri & Argenti fodinarum, 2.) Gemmarum. 3.) Salinarum. 4.) Nitri, Sulphuris & Vitrioli. 5.) The-
saurorum, *vid: Grot: II. c. 2. §. 7. & Seck: d. l. §. 1. Myll: c. 69. Ziegl: II. c. 19. 20.* 29
XI. *Palatia & Domus Dominicæ, it: Ædificia ad illas pertinentia & res omnes quæ easdem instruunt; tam quoad*
inhabitationem, quam inviolabilitatem privilegiatæ *T. C. de Pal: & Dom: Domin: 2. F. 27. §. 5 & 2. F. 56. Seck: d. l. c. 5.* 30
§. 1, 2, 3. & 5. & c. 2. §. Dn. Stryck: Jun, de Sanctit: Resident.
XII. *Loca Burgensia, quorum vestigia in L. 2. §. 4. C. de Offic: Praef: Præ: Africa. Hinc Jus constituendi pacem Burgen-* 31
sem, *Burgf-Frieden/ in Palatiis aliisve locis publicis, certis signis quandoque indicatum, Myl: c. 52.*
XIII. *Asyla, ad refugium innocentium, aut culpâ lapsorum instituta, in 1.) Locis peculiaribus 1.) Ecclesiis f: T. C. de* 32
His qui ad Eccles: confug: 3.) Statuis Principum f: T. C. de His, qui ad Stat: conf: Grot: II. c. 2. §. 5. & c. 18. §. 8. n. 2. Tac: An: III.
60. IV. 14. XII. 17. & H. III. 71. Myll: c. 51. 33
XIV. *Novalia i. e. loca deserta & inculta, Jure Principis subditis sub lege culturæ melioris & annuæ pensionis conces-*
sa. Inde *der Neut-Zehnden/ T. C. & imprimis L. 8 & 16. de omni agrò deserto & quando L. 30. §. 1. ff. de V: S: de De-* 34
cimis & Novalibus in alienò Territoriò v. *Instr. P. art. 5. §. 46. add: Myl: c. 70:*
XV. *Opera & adificia publica urbium T. ff. & C. de Oper: publ: quò etiam inter alia spectant muri & portæ ad* 35
res Sanctas relatæ *§. 10. f. de R. D. & L: fin: ff. eod. De reparat: Muror: privilegiatæ v: L. ult: C. de quibus mun. nem. lic.*
XVI. *Bona Civitatum Municip: ad earum susten-* { *Privilegia illis data & f: T. C. de Jure Reip: & seqq. à 29. ad 33. it: L. 27.* 36
tationem comunem pertinentia, tum quoad { *ff. de Rebus credit: & L. 23. §. 2. & 3. C. de SS. Eccles:*
{ *Ratiocinia de his Principi, ex justâ præsertim causâ, reddendâ, vid: 37*
{ *Knipsch: Lib. V. c. 10.*

Publica; quò pertinent

XVII. *Mobilia pretiosa* privati vetita: 1.) Vestimenta f: T: C: de Vestibus Holober: juncto T. de Murilegulis Lib: XI. 1
 2.) Vehicula arg. T: C: de Honorat. Vehic. 3.) Ornamenta pretiosa in genere f: in T: C: Nulli licere in fren. & equesir. 2
 sell: & L:1. C: quares venire non poss: add: Seck, P.3. c.5. §3.

XVIII. *Moventia* quædam; quò e. g. pertinet Grex Dominicus f: C. b. e. Lib. XI. 3

MARINA.

XIX. *Mare* quatenus occupatum & domini capax (aliàs totius Orbis vinculum, terra- 1
 rumque custodia) L. 9. ff. ad L. Rhod. de Jactu, v. Grot. II. c.2. §.3. Unde Jus { 1. Navigandi. (Injur. 4
 XX. *Flumina* i.e. aquæ fluentes inter alveum & ripas. Inde Jus Fluminum. T. ff. d. Flum. & { 2. Piscandi l. 13. §.7. ff. de 4
 ne quid in flum. publ. & tit. duobus seqq. XXI. *Littora* definita §.3. J. d. R. D. add. L. un. C. d. Littor. XXII. *Ripæ*, 5
 partes extimæ alvei, v: Grot. II. c.8. §.13. T. ff. de Ripa mun. XXIII. *Insulæ*: Terræ aquâ undique clauæ, quarum spe- 6
 cies in L. 30. §. 2. ff. de A.R.D. XXIV. *Portus*, definiti L. 59. de V. S. add. L:7. C. de Oper. publ. XXV. *Alvei* inprimis 6
 derelicti Grot. II. c.8. §.8. XXVI. *Alluviones* definitæ §.20. J. d. R. D. Grot. II. c.8. §.11. adde L. 12 & 16. ff. 7
 de A. R. D. XXVII. *Avulsiones*, quas ab Alluvionibus distinguit vis aperta, ibi enim latens. XXVIII. 7
Aquæ ductus, tum prohibiti in genere ex flumine publicò, L. 2. ff. Ne quid in flum. publ. tum in specie in easû L.5. 8
 C. de Aqueductu, add. Tac. A. I. 75. XXIX. *Molendina* in aquâ fixa, & navalia. XXX. *Pontes & Pontones*, Brü. 8
 cken und Föhren. XXXI. *Grutæ*, Flößen/ v. Seck, P.3. c.3. §.6. n.4. XXXII. *Cataractæ*, Schleusen: Opera manû fa- 9
 cta in flumine, pro continendâ & dimittendâ aquâ, & sistendâ ejusdem cursû, ad promovendam navigationem. 9
 Dn. Stryck. Jun. Dissert. de Jure Cataractarum. XXXIII. *Emporia*: Urbes Jure Gentium compositæ & Majestatis 10
 Civilis præfidiò suffultæ, ad commercia maritima liberrimè cum quibusvis, publicæ utilitatis causâ, exercenda. 10
 XXXIV. *Stapulæ* concedentes facultatem, certas merces aliundè flumine advectas in certo loco sistendi, exone- 11
 randi & ad utilitatem Incolarum vendendi. XXXV. *Anchoragia*, quæ dant Jus singulare, quò quibusdam ali- 11
 nis littoribus, absque consensu Majestatis, anchoras injicere non licet. XXXVI. *Bona naufragorum*: Hinc Jus 12
 Naufragii regulariter Jure Civ. Can. & Imperii prohibitum Aut. Navigia C. de Furt. & T. C. de Naufrag. C.3. X. de Rapt. 12
 O. C. Caroli V. Art. 219. XXXVII. *Avariæ*, Haveren-Recht/ descendentes ex LL. Rhod: navalium commerciorum 13
 causâ institutis. C. 7. D. 2. XXXVIII. *Fœnora Nautica*, Bodmarey-Recht. XXXIX. *Uniones*, Conchæ & Corol- 13
 laria in mari aut flumine reperta, Berlen-Fang ic. XL. *Vascula Eminentia* ad alendum ignem, Stipites corona- 14
 ti, Pali introrsum implicati, Pharus, Bocken / Capen / Lächten oder Blusen. Tandem XLI. *Balnea*, Thermæ, 14
 Nymphæa v. L. 5 & 6. C. de Aqueductu L. XI. T. ff. de Furi. Baln. De his Juribus Marinis, Fluvial: &c. quia in plerisque 15
 sublata Juris Civ: Rom: Dispositio, v: Grot. II. c.3 & 8. Struch. Instit. J. P. L. II. t. 3. & seqq. ad 8. Ziegl. de J. Majest: L. I. 15
 c. 42 & L. II. c. 15 & 16. Oetting. Tr. de J. Limit. L. 1. c. 12 & II. c. 2 & 3. Rachel Instit. Jurisprud. L. II. t. 45. §. 5. & 16
 seqq. Myl. c. 66. Seck. P. III. c. 3. §. 7. & in genere Loccen. de Jure Maritim. Noa Meur. Wasser-Recht. Gryphind. de Insul. 16

Publica, quò pertinent

Privata sunt in patrimonio civium quæ singulorum, nisi Lex vel Conventio obset. Cum autem dispositio Principis de his nitatur Jure Eminentis Domini, hinc quodammodo altius repetendum Ejus Fundamentum

- 1. *Originis*, dependens in Statu {
  - Naturali ex primævâ Concessione Conditoris hujus Universi Genes. I. v. 29 & 30. & IX. v. 1 & 2. Psalm. VIII. v. 6, 7, 8. cum reservatione tamen Genes. c. II. v. 16 & 17. & d. c. IX. v. 3 & seqq. expressâ.
  - Occupatione primâ Civitatis. 18
  - Adventitiò seu Politicò ex Occupatione seu Acquisitione secundâ Civium, quâ singulorum, salvò tamen Eminentis Domini Jure, Majestati tacitè vel expressè reservatò & f: c. 27. C: XI. Qu. I. 19
- 2. *Distinctionis* ex Origine præmissâ fluentis, in {
  - 1. Supereminens, quod est Numinis. v. Grot. III. l. 9. n. 3. 20
  - 2. Eminens, quod est Principis. 21
  - 3. Parens, seu vulgare, quod est Civis. 21
- 3. *Definitionis*: Est Dominium Majestati in Bona subditorum privata competens, singulari Utilitate vel Necesitate publicâ, quandoque etiam privatâ, circumscriptum & absque iniquâ lætione exercendum. 22
  - 1. *Acquisitionem & Transmissionem*, quibus dat normam & formam civilem, illa, quæ sunt Juris Naturæ & Gentium, prout Reipubl: interest, augmentem vel minuentem v: D. VIII. c. 1. Ita i. e. g. Dominium ejus- 23
 que Effectum, propter favorem Rei vel Personæ, transfert ex nudâ promissione, citra rei traditionem, in casû L. 23. §. 2 & 3. C. de S. S. Eccles. 2.) Traditioni symbolicæ in rebus Ecclesiasticis dat formam Sco- 24
 ticæ f: in Cap. 2. X. de Consuet. Effectuationis, per abjectionem festucæ seu baculi, quâ Dominus se-
 cedere possessione alteri declarat, factæ. 3.) Testamentum Jure Naturæ perfectum, sed destitu- 25
 tum Solennitatibus Civilibus, pro nullo habet L. 1. ff. de injust. rupt. vel irrit. Testam.
  - 2. *Administrationem & Conservationem*; præfniens subditis modum tam industriæ quàm parsimonix, 26
 in rebus propriis ex ratione §. 2. J. de Hù, qui sui vel alien. Jur. Inde etiam est præscriptio, in
 pœnam negligentix constituta, & Lege Civili certis temporibus circumscripta. 27
  - 3. *Alienationem, & præsertim venditionem*, eam prout publicè, vel nonnunquam etiam privatim, expedit, 28
 vel præcipiendò nolentibus, vel etiam inhibendò volentibus: Utriusque Exempla habentur in L. 12. ff. de
 Relig. & Sumpt. Fun. L. 4. C. de Commerc. & mercat. it. t. T. C. quæ res venire non possunt & seqq. quæ res
 exportari: contra Regulam L. 11. C. de Empt. & Vend. 29
- 4. *Operationis*, quoad Rerum Privatarum {
  - 1. *Reipublica communem*. Inde non tantum sunt Indictiones Tributorum, Vectigalium, ordi- 30
 nariæ & extraordinariæ, verum etiam Destructiones ædificiorum & Ablationes prædio-
 rum, item frumentorum, tempore calamitatis publicæ, obsidionis, famis &c. ad evitandum 31
 majus malum licitæ: Quæ aliquid habent ex iniquò, quod contra singulos utilitate publi-
 câ rependitur Tac. An. XIV. c. 44. Ita tamen ut, si fieri potest, etiam illi, qui suum amisit, 32
 compensatio fiat ex communi Grot. II. c. 14. §. 7 & 8. ad: c. 21. §. 11. in fin: & Exempl. ap: Ta-
 cit. Annal. I. 75.
  - 2. *Principi propriam*. Hinc sunt omnes utilitates & præsertim casuales, quæ ex bonis privatis 33
 Principi, Jure & Privilegiò Fisci, competunt. De quibus supra N. IV,
  - 3. *Privatis peculiarem* e. g. in casû 1.) L. 2. §. 2 ff. ad L. Rhod. de Jactu. 2.) L. 3. §. 7. ff. de Incend. Rui- 34
 nâ & Naufrag. 3.) L. 29. §. 3. ff. Ad L. Aquil. Proverb. VI. v. 3. Grot. II. c. 2, §. 6. III. l. 2. n. 2. F. Horn.
 de Civit. II. c. 4. §. 18 & seqq. 35
  - 4. *Dijudicationem ex remedio inculpatæ falsiloquentiæ*; quam rationibus & exemplis firmat & 36
 illustrat Grot. III. c. 1. §. 5. Add. Boeler. de Dominio Eminentis in Comment. ad Grot. p. m. III. Frid. 36
 Horn. cit. c. 4. It. de Jure Dominationis Boxhorn. Instit. Pol. I. c. 6.

4. Operationis, quoad Rerum Privatarum

4. Ablationem & Determinationem, factam propter Utilitatem & præsertim Necesitatem

JURA, QUÆ EX STATU POTESTATIS PRINCIPUM ET PERS: ILLVSTR:

Jura Summæ Potestati (III.) ex Regimine Universi competentia.
PRINCIPIUM.

Regimen Universi est non tantum Summa, propriam & sibi subjectam Civitatem, secundum primævam ejusdem Institutionem, tam quoad personas quam res, regendi & de iis disponendi, sed etiam aequalis potestas, vincula & contextum cum alienis Civitatibus aut Rebuspubl. intercedentem, juxta regulas Juris Gentium, communis utilitatis & necessitatis causâ, tuendi & conservandi.

JURA, QUÆ EX STATU POTESTATIS PRINCIPUM ET PERS: ILLUSTR:
& quidem (III.) ex Regimine Universi fluunt, sunt vel

Transfusa, scilicet à Civitate propriâ in alienam:
Horum notetur

Fundamentum, infruens & dirigens ista est Jus Gentium;
cujus spectanda

Immanitas, scilicet in Civitate propriâ, & relatâ ad Illius Ordinem, qui est inter Imperantes & parentes

Objetum, constituunt Negotia Belli & Pacis:
Inde huc spectat Jus

- I. Existentia, seu *Questio an sit?* Aff: Quia illud
  1. Fundat Ratio: Nam distincta Universitas Gentium seu Civitatum ab Unitate Generis Humani & Civili, distinctam quoque requirit Normam.
    - Legum tam Civil: §. 2.7. de J. N. G. & C. L. 1. §. 4. ff. de J. & J. quam Canon: c. 9. D. 1. In utrisque quoad Regulam, quamvis non ex omni parte quadrantibus Exemplis.
    - Doctorem, inter quos præcipuus H. Grot. l. c. 1. §. 14 & passim. Add. arg: ex III. c. 4. §. 15 & II. c. 3. §. 6. & c. 8. §. 8. Quem novissimè sequuntur Rachel. Dissert: de Jure Gent. §. 84. ad fin. Dissert. Huber. de Jure Civit. I. Sect. 1. c. 5. Dr. Kulpis Exercit. Grotian. l. §. 9. Textor Synopsi Jur: Gent:
  2. Firmat autoritas
  3. Conservat Usus & Observantia, in Negotiis præsertim Publicis quotidie obvia, & ad Jus Gentium provocare solita.
- II. Essentia, seu *Questio quid sit?* Est Regula, quæ instruit & dirigit actiones & causas præsertim publicas diversarum Gentium seu Rerumpubl: ad communem earum Utilitatem & Necessitatem, imprimis autem ad conservandam & præmuniendam Sanctimoniam Imperantium f. d. c. 9. D. 1.
- III. Causa, seu *Questio Unde sit?* Resp: Ex liberâ voluntate Gentium { Expressâ. Tacitâ. }
  - Cur sit? Resp: Ad custodiam { Societatis seu Contextûs Rerumpubl: Sanctimoniarum Imperantium. }
- IV. Differentia, *Quotuplex sit?* Resp. 1.) *Voluntarium & necessarium*, seu conventionale & Legale: Illud ex liberâ Gentium Conventione, hoc ex necessitate Legis liberè agnitæ vim obligandi accepit, v. Grot. II. c. 7. §. 1. III. c. 3. §. 2. v. 2 & c. 6. §. 6. 2.) *Universale* seu Commune, quod est plurium, imprimis Europæarum, Christianarum & Moratorum Gentium; & *particulare* seu proprium, quod est saltem quarundam, duarum, aut vicinarum Civitatum. 3.) *Antiquum & recentius*, vi vocis ex utraque parte patens. 4.) *Internum*, quod concernit justitiam negotii intrinsecam, e.g. in Bello: De quo Grot. III. c. 19. ad 17. & *Externum* quod justificat modum & formam negotii extrinsecam. v. iterum Grot: in alleg: Exempl: III. c. 1. ad 10. 5.) *Publicum & privatum*, prout Negotia publica vel privata Gentium dirigit. 6.) *Sacrum & Seculare*, iterum ex objecto distinguendum. Illius Exemplum habetur in c. 2. X. de Concess. præbend. Add. Schilt: Instit. Jur. Can: L. 1. c. 1. §. 3. Grot. II. c. 13. §. 1. 7.) *Proprie & improprie sic dictum*, quod posterius multis quidem Gentibus est commune, non tamen Societatis inter illas vinculum constituit, nec mutuam habet obligationem, & mutari quoque potest inconsultis & invitis aliis. Grot. II. c. 8. §. 1. 8.) *Expressum & Tacitum*, seu Scriptum & Non scriptum i. e. usû & moribus introductum & munitum; de quo pluribus Rachel. Dissert. de Jure Gent. §. 25. ad 34. 9.) *Respectu Reipubl: Hebraicæ Imperativum & Interveniens*. Illud ab Ipso Numine erat præscriptum, e.g. Deut. XX. Hoc à Gente Hebraicâ superindictum, v. Selden. de J. N. & G. juxta discipl: Hebr. & eidem contradicentem Rachelium di. Dissert. §. 18. ad 23. Tandem 10.) *Primævum & Secundarium*: Prius nititur ratione simplici, posterius relatâ ad hypothesein circumstantiarum. Hinc melius forsau dividitur in absolutum & hypotheticum, quia in alterâ divisione plus valent speculationes verborum ad confusionem inclinantes, quam rerum momenta. Defendit tamen illam Textor Synopsi Jur. Gent. c. 2.

NEGOTIA BELLII.

- I. Belli in genere: Ubi notetur Ejusdem
  1. Subjectum, seu Personæ belligerantes, ex Grot. l. 1. de Jur. B. & P.
    - 1. Defensio, Grot: II. c. 1. 25 & 26. 22
    - 2. Recuperatio Gr. II. c. 2. ad 20.
    - 3. Punitio, Grot. II. c. 20 & 21, 23
  2. Causa bellum intrinsecè justificantes, aut improbant. Hinc sunt vel
  3. Modus & Forma bellum gerendi quoad
    - Externam V: Grot. III. c. 1 ad 10.
    - Internam, id. c. 10. ad fin. Lib. III.
  4. Distinctio, ex consideratione antecedentium fluens; Inde bellum vel
    - 1. Publicum. Grot. I. 3. 1. 26
    - 2. Privatum. Grot. ibid.
    - 3. Mixtum. Grot: III. c. 18. 27
    - 2. Justum } Intrinsecè vel extrinsecè tale. 28
    - Injustum } De priori Grot. III. c. 10 ad 17, de posteriori c. 1. ad 9.
    - 3. Solenne. 29
    - Minus solenne. v. etiam de his divis: Grot: I. 3. §. 1. & 4. c. 4. it. II. 22 usq. ad fin. Lib. II & III. 30
    - 4. Offensivum. { 3 & 10. 31
    - Defensivum. }
    - 5. Externum. }
    - Internum, seu Intestinum 32
- II. Repressaliarum; seu Obligationis Subditorum pro debitis Imperantium: Quando, ob dolosè denegatam vel protractam Justitiam, in re non modicâ & causâ liquidâ, læsi Magistratûs Supremus detinet alterius Civis seu Res usque dum læsio satisfactum sit. Grot. III. 2. §. 4. Ziegl. I. c. 34. Myl. c. 56. Refertur etiam huc quodammodò possunt Diffidationes, i. e. Lites, inter Ordines Imperii, præcedente denunciatione, armis decisæ, sub certis conditionibus olim concessæ & fund: in A: 2: T: 17. & R: Imp: de ann: 1442. §. 1 ad 8. in subsequentibus autem LL: Imperii & constitutâ Pace Publicâ in Comit: Wormar: A. 1495, à Maximil: I. planè sublata. v. Comment: ad d. T: A. B. 17. Schilt: J. J. P. 33

Objectum, constituunt Negotia Belli & Pacis: Inde Jus

- III. Induciarum; seu Statûs belligerantium, ubi pax sequestrata, & manente bellô bellicis actibus, ad tempus & modum conventum, abstinendum est *f: L. 19. §. 1. ff. de Capt. & postlim. T. X. de Treugâ & Pace, Grot: III. 21. Text: Synops: J: G: c. 19. Ziegl. I. 39.* 2
- IV. Neutralitatis: Statûs, in quô belli Societatem declinantes se inter bellum gerentes quietos tenent. *Grot: III. c. 19. Text: Synops: J: G: c. 26. Bacl. Dissert: Quies in Turbis.* 3
- V. Belli intermedii, contra inimicos seu illos, cum quibus nulla amicitia est; itaque distinguuntur inimicos ab hostibus, item hostes à latronibus *f: in L. 5. §. 1. & 2. & L. 19. §. 8. it. L. 24. ff. de Capt. & Postlim: re- 4*
vers: add: Grot: II. 17. §. 19. & III. 20. §. 40.
- VI. Prædationis concessæ, vel ab illis exercitæ, qui Civitate carent. *Grot: III. 3. §. 2.* 5
- VII. Societatis bellicæ, quam vocant *Admiralitatem*, adversus piratas aut alios invasores: De quâ *Grot. II. 12. §. 4.* 6
- VIII. Monomachiz, seu certaminis (1.) ad declinandum bellum publicè conditum. *Grot: II. 23. §. 10. III. 20, §. 43, 44, & 45. vel etiam (2.) privatum periculum, Grot. II. 1. §. 15. vel (3.) ad probandam Innocentiam, 7*
v: Schilt: Manud. P. M. ad JP. c. 8. §. 2. ad 5.
- IX. Rebellionis, seu defectionis devictorum, scilicet priusquam vinculum Subjectionis accesserit 8
v: Text. c. 29.
- X. Obsidum & Pignorum, quæ fidei publicæ servandæ causâ invicem in bellô dantur. *Grot: III. 20. §. 52. ad 9*
fin. cap. add: c. 4. §. 14. & c. 11. §. 18. De Regum filiis, pueris & puellis obsidum locô datis v: 1. Maccab XIII.
16 & 17. Tacit. An: II. 1. Et de N: G: c. 8. De obsidibus malè habitis & trucidatis J. Cas. de Bell: Gall: I. 31. VII. 63. 10
- XI. Defensionis Innocentium, 1.) Amicorum, 2.) Sociorum, 3.) Subditorum alienorum, 4.) Hominum in ge-
nerè. Grot: II. 25. & c. 1. §. 18. 11
- XII. Protectionis Clientelaris, temporaneæ vel hereditariæ aut perpetuæ, secularis vel Ecclesiasticæ. *Grot: I. 3. §. 21. n. 3. Knipsch. II. c. 24. Myl. c. 18. M. Magerus de Advoc: Arm: 12*
- XIII. Puniendi delinquentes; quatenus extra Statum Politicum seu Judicarium competit pari, viribus
tamen superiori, nec ejusdem delicti reo (Job. VIII. 7.) Grot: II. 20. §. 3, 7, & 40. & c. 24. §. 7. Hub: II. S. 6. c. 1. 13
§. 7. & seqq.
- XIV. 1.) Interfectionis *Grot: III. c. 4. & 11. 2.) Devastationis Id. c. 5 & 12. 3.) Acquisitionis Imperii invictos Id.*
c. 8 & 15. 4.) Captivitatis & redemptionis captivorum Id. c. 6, 7, 13, 14, & 21. §. 23. & seqq. 14
- XV. Exemptionis Regum & Personarum Illustrium à catenis & compedibus, etiam Barbaris dedecoris.
v: Tac: An: XII. 47. It: Infortunatorum, Fœminarum, Puerorum, Puerperarum, Agricultarum, Mercatorum, Obsidum ab interfectione Grot: III. 11. Rerum Sacrarum, Religiosarum, Agriculturæ inservientium 15
&c. à vastatione Grot: III. 12. Reform: Pol: 1442. Tit: Wer in offenen Wâhden gefreuet seyn soll/ & de An: 1548.
T. 6. In quibus deficit Fas Armorum, Jus Hostium, ita dictum in Orat: Vocule, apud Tacit: H. IV. 58. 16
- XVI. Salvi conductûs, Salvæ Guardiz & Commeatûs, i.e. securitûs & reditûs per loca hosti infessa. *Grot: d. c. 21. §. 14 ad 24.* 17
- XVII. Postliminii, seu reditûs in limen aut fines publicos, ad effectum pristini Statûs recuperandi. *Grot: III. 9 & 16. T. & in primis L. 19. ff. de Capt. & postlim: it: T: C: eod: 18*
- XVIII. Occupationis Loci, etiam Munimenti aut Fortalitii, in solô pacatô *Grot: II. 2. §. 10. Hub: III. S. 4. c. 1. 19*
§. 5 & seqq. Ubi simul agit de Jure impediendi Munimentum in tali locô, vel alienô Territoriô.
add: Grot: III. 20. §. 40. v. 3. 20
- XIX. Fidei publicæ aut privatæ, tacitæ aut expressæ, inter Hostes servandæ. *Grot: III. 19 usq. ad 25.* 21
- XX. Sepulturæ Hostium, *Grot: III. c. 12. §. 7. Tacit: Annal: I. 22. Add: de Negotiis belli, quatenus*
sunt Juris Gent: & secundum Leges quoque J. R. G. gerenda Autoribus citat: Puf. de J: N: VIII. c. 6 & 7. 22
Hub: III. S. 4. c. 4. & 5. Text: c. 16 ad 20. Ziegl: I. 33, 34. Knipsch. II. 22. Myl. c. 16, & 74. Seck: P. II. c. 10. §. 8. & seqq.
Id: in Christi: St: L. II. c. 5, & 10. J: P: O: Art. VIII. §. 2. Capit: Joseph: Art. XIII, XIV, XV. 23

NEGOTIA PACIS.

- XXI. Pacisfaciendæ, seu justæ concordiz inter diversas Gentes constituendæ in genere. *Grot: III. 20. Puf: L. VIII. 8. Text: c. 20, 21 & 22. Ziegl: I. 40. Add: Const: Frid: de Pace tenend: 2. F. 27. T. X. de Treugâ & Pac. Const: Imperii von Land. Frieden J: P: O: A. 8. Cap: Joseph: A: 13.* 24
- XXII. Amnestiæ, seu oblivionis perpetuæ præteritarum injuriarum & offensionum, quæ omnibus In-
strumentis Pacis inferi solet. Ziegl: d. l. §. ult. 25
- XXIII. Ratificationis, Executionis, & Guarantiz sive Sponsionis Pacis. *Text: c. 19. Pufend: d. l. c. 8. §. 7.* 26
- XXIV. Compositionis Litium & Causarum dubiarum ad evitandum bellum, mediante 1.) Colloquiô. 2.)
Arbitriô Compromissoriô, aut Mediatoriô 3.) Sorte Grot: II. 23. III. 20. §. 42. ad 49. Pufend: V. c. 13. Text: c. 20. 27
Hobbes de Cive c. 3. §. 17 ad 25.
- XXV. Fœderum tam æqualium quàm inæqualium (*Grot: I. c. 3. §. 21.*) Belli, Pacis, Commerciorum, Matri-
monii &c. gratiâ initorum. Sunt igitur Conventiones publicæ ab illis, qui Majestatem habent, in 29
communem vel alterius utilitatem aut securitatem & præsertim ad mutua auxilia vel commercia &c.
factæ. Quô etiam pertinent Sponsiones i. e. tales Conventiones, quæ à ministro summæ Potestatis circa 30
negotium publicum ad eandem spectans, sine Principalis mandatô, fiunt. Grot: II. 15. Pufend: VIII. c. 9.
Hub: III. S. 4. c. 3. Text: c. 23. Ziegl: I. 38. Knipsch. II. c. 23. Myl: c. 17. De Jure J: R: G: v. J. P. Art. VIII. Capitul. Jo- 31
seph. Art. VII, IX & X. De Regiô fœdere solenni, mutuô Juramentô & cruore sacratô, per cavillationem
autem fœdatô & violatô, inter Rhadamistum & Mithridatem, v: notabile Exempl: ap: Tac. An. XII. 47. 32
- XXVI. Legationum, seu Missionum Ministrorum publicorum à Summa Potestate ad aliam similem ad
demandata negotia expedienda; quæ nituntur potissimum Jure tam Admissionis quam Inviolabili- 33
tatis Grot: II. c. 18. Puf. II. c. 3. §. 22. Hub: d. l. c. 2. Text: c. 14. Ziegl: I. c. 32. Knipsch. II. 25. Myl: c. 19. Fürstenerius de Jure
Suprematis & Legationum, add: Dn. Kalpis de Legat. Stat. Imp. R. G. v. Cap. Joseph. Art. 8 & 38. 34
- XXVII. Congressûs & Colloquiûs cujusvis securi & condigni *Grot: II. 23. §. 7.*
- XXVIII. Pactorum & Contractuum, fideique in his datæ mutuz observantiz. *Grot: II. c. 11, 12, 13. & 14. III. 35*
c. 19, 23, 24, 25. Pufend. tot. Lib. V. Hub. II. S. 6. c. 1. & 6. Text. c. 13.
- XXIX. Libertatis Commerciorum extra conventionem præcedentem. Quô etiam pertinet Jus Emporii 36
& Nundinarum Grot: II. 2. §. 18. 19. & 20. Text. c. 13. Ziegl: I. 41. Rachel. Instit. Jurisprud. L. II. T. 45. add: R. J. Ra- 37
tispon. de Ann. 1594. §. 41. & de An. 1603. §. 30. J. P. Osnabrug. Art. 9. §. 1. & 2. & Monast. Art. 9. §. 85. Capit. Joseph. 37

Transfuentia: Horum notetur

Immanentia, sunt vel

Art. 19. & ex Jure Rom. T. C. in primis L. 3. de Commerciis & Mercatoribus L. 9. §. 10. ff. de Pan. Grot. de Mare libero c. 8. 1
 XXX. Impositionis Vectigalium & similiarum, in personas & res peregrinas, pro securitate itineris aut navi-
 gationis vel mercium licite Grot. II. c. 2. §. 14. & c. 3. §. 14. alias autem, præsertim in novis, prohibita
 T. C. Vect. nov. instir. non poss. & anteced. de Vect. & Commiss. J. P. O. A. 9. §. 2. Cap. Jos. Art. 20 usque ad 25. Knips.
 II. c. 18. & 19. Ziegl. II. 5 ad 14. Myl. c. 65. Seck. P. III. c. 3. §. 3. 2

XXXI. Receptionis Nummi seu Monetæ peregrinæ, per aquatæ Grot. II. c. 12. §. 17. Puf. V. c. 1. Hub. III. S. 3. 3
 c. 2. Fried. Horn. II. c. 6. Myl. c. 71. Serk. P. II. c. 8. §. 9. v. 5. Ziegl. I. 49. Rachel. Instir. J. P. II. T. 40. & Dissert. de Jur. 4
 Gent. §. 106. usq. ad fin. Dissert. Knips. II. c. 21. add. Ord. Monet. Imp. passim, Cap. Jos. Art. 22. & 23. 4

XXXII. Acquisitionis Domini vel alterius Juris in Re, tam in genere quàm in specie Grot. II. c. 3. ad 11. Puf. 5
 IV. c. 3. usq. ad fin. Lib. Hub. II. S. 4. c. 5. & 6. Text. c. 8. Infantes furiosi &c. quatenus Imperii & Domini Ju-
 re Gentium sint capaces, & illarum personam interim Genus Humanum sustineat v. Grot. II. c. 3. §. 6. 6
 & c. 5. §. 2. 1. 2. it. c. 22. §. 12. in fin. De Præscriptione in specie per possessionem immemoriam & perpetuam,
 i. e. non defultoriam, nec pro covatione aut actione judicialiter vel extra judicialiter morâ interpellatam, 7
 tanquàm modò acquirendi domini, J. Gent. introducta, iterum Grot. II. 4. & Puff. IV. 12. 7

XXXIII. Directionis & Distinctionis Confinii Grot. II. 3. §. 16 & 17. Oetting. de Jure Limit. I. c. 18, 19, 20. & II. c. 1. 4. ad fin. 8
 Lib. add. T. ff. & C. Fin. regund. In Sacris Reg. Deut. XXVII. 17. Exempl. Num. XXXIV. Bæcl. Nor. Imp. L. II.
 Conring. de Fin. Imp. 8

XXXIV. Transitus cujusvis, & præsertim militaris innoxii Grot. II. c. 2. §. 13. & c. 3. §. 12. Puf. III. c. 3. §. 5. Si nemo
 obstat innoxium iter erit; si arma occurrant, ferro via inveniendâ Tacit. H. IV. 20. Exempl. Num. XX. 17. 9
 XXI. 22. v. R. I. passim, de An. 1570. §. 10 & seqq. & de An. 1575. §. 10 & seqq. Cap. Joseph. Art. XIII. 10

XXXV. Usûs Viæ publicæ, Jure Gent. omnibus viatoribus patenti L. II. C. de Servitut. Can. D. 1. 11
 XXXVI. Acquisitionis & Occupationis Rerum, quæ sunt 1.) adhuc Communes 2.) Innoxia Utilitatis 3.) Ex-
 tremæ Necessitatis Grot. II. c. 2. Puf. II. 6. add. IV. 4. & seqq. Proverb. VI. 30, 31. Can. 8. in fin. D. 47. c. 3. X. de Furt. 12
 XXXVII. Petitionis & Vindicationis hominum ad Matrimonium (vel etiam Servitium) Grot. II. 2. §. 21. & c. 22. 12
 §. 7. Text. c. 4. n. 1 ad 15. 13

XXXVIII. Receptionis Peregrinorum, præsertim Exulum in loca deserta, vel etiam culta Grot. II. c. 2. §. 16 & 17. 13
 XXXIX. Hospitalitatis seu Receptionis Peregrinantium, etiam apud Barbaras Gentes inviolabilis f. c. 12. C. 14
 XXXII. Qu. 7. Hinc Dii Hospitales & Sacra mensæ, ap. Tac. An. XV. 52. Hospitale Donum Id. An. XIV. 24.
 Nefas, Fas & Sanctitas Hospitii Id. de M. G. c. 21. & Jul. Cas. de Bell. Gall. L. VI. c. 23. Grot. II. 2. §. 15. Schilt. Diff. de 15
 Jure Hospit. in fin. Manuduct. Philos. Moral. ad 7P. 15

XL. Albergariæ, das *Ähnungsrecht* / quatenus vi conventionum, aut titulò aliò legitimò locum habet in 16
 aliò Territoriò; consistens in Hospitiò, Esculentis & Poculentis præstandis adveniendi cum Familiâ
 & Comitibus v. Vitriar. Instir. J. P. L. I. T. 6. §. 10. & L. III. T. 19. §. 94 ad 117. Binder. de Jure Albergariæ. 16

XLI. Aperturæ, quò alteri, non Jure Majestatis aut Superioritatis, sed vi pacti aut juris aliud è quæsitum, 17
 Civitas aut Castrum vel Fortalitium Pacis & Belli tempore ad Securitatem, vel Hospitium, aut Transitum 18
 apertum esse debet Vitriar. d. l. §. 18 ad 128. 18

XLII. Conductus peregrinantium per alienum Territorium Myl. c. 59. §. 12 & 13. 19
 XLIII. 1.) Persecutionis 2.) Indagationis & 3.) Apprehensionis maleficorum & in primis prædatoum
 in aliò Territoriò Nach. Enlel v. R. I. de An. 1555. §. 36 & seqq. & de An. 1559. §. 21 & seqq. Myl. c. 48. §. 10, 12. 20
 Turbatores tamen, & rei fractæ pacis publicæ tradendi sunt magistratui loci, ubi apprehensi sunt. d. R.
 J. §. 26. In omnibus his nulla est exceptio Feriarum per L. 10. C. de Feriis. 20

XLIV. Conductionis Maleficorum, per alienum Territorium, in viâ publicâ. Durchführung der Malefican- 21
 ten / arg. L. II. C. de Servitut. & aqu. Myl. c. 48. §. 13 & 14. 21

XLV. Observationis mutæ Alienarum 1.) Legum & Sententiarum 2.) Conventionum 3.) Dispositio- 22
 num. V. explicat: ulteriorem apud Hub. III. Sect. 4. c. 1. §. 11. ad fin. cap. & Prælect. ad ff. L. 1. T. 3. in fin. 22

XLVI. 1.) Humationis Mortuorum in genere Grot. II. c. 19. III. c. 12. §. 7. add. T. ff. de Relig. & sumt. Fun. it. ff. 23
 & C. de Sepulch. viol. 2.) Eorum inviolabilitatis, contra creditores f. auch. item qui domum, cum seqq. C. de Se- 24
 pulch. viol. Nov. 60. pr. & c. 1. & Nov. 115. c. 5. 3.) Translationis per alienum Territorium L. 3. §. 4. ff. de Sepulch- 24
 viol. Quibus absolvitur Humanæ Sortis commercium. Tacit. An. VI. 19. Et Sepulturæ ne hostes quidem 25
 invident Id. A. I. 22. De Sepultura solenni Regibus, propter violatâ pacta, denegatâ. v. Grot. I. 3. §. 16. n. 3 & 4. 25

I. Circa Sacra, Summæ Potestati, in Statu Unionis Christianæ Ecclesiæ cum Republ. Religionis cum Re- 26
 gione & Sacerdotii cum Imperiò, (Hujus est, Præcipere, dirigere, cogere; Illius, docere, monere, arcere,) in 26
 genere competens, (Grot. Tr. de Jure Sum. Potest. circa Sacra. Id. d. J. B. & P. II. c. 20. §. 44. ad fin. cap. 27
 Hub. de Jure Civit. I. S. 5. Lampad. de Republ. Germ. P. I. §. 15 ad 30. Puf. end. de Habitâ Christi. Relig. ad Stat. Civil.
 Ziegl. I. 13. Myl. c. 82. Seckend. P. II. c. 10 ad 15. Ejusdem Christi. St. L. III. Coccej. J. P. P. c. 18 & 22. V. c. 27. 28. 41. 45. c. 28
 XI. q. 1. c. 23. 25. 28. Dist. 63. Pacif. Relig. Passav. de An. 1552. & August. de An. 1555. It. R. J. de An. 1590. J. P. Osabr. 28
 Art. 5. Capit. Joseph. Art. I, II, XVIII. Hinc Honor Sacerdotii, Firma-
 mentum Potentiæ. Tacit. H. V. 8.) ad Ecclesiæ { 1. Directionem, Nov. 115. c. 3. in fin. 29
 II. Circa Religionem in specie v. alleg. anteced. & Ziegl. I. 14. Knipsch. II. { 2. Nutritionem, Esa XLIX. 23. 29
 3. Myl. c. 83, 84 & 85. Puf. end. J. Feclal. §. 4 ad 6. Id. de Hab. Christi. Relig. { 3. Defensionem, Ziegl. I. 22. 30
 ad Stat. Civit. §. 51 Tacit. de M. G. 37. Inde Ejusdem { 1. Institutio. 30
 { 2. Abrogatio & Reformatio. 31
 { 2. Purgatio. 31
 { 4. Tolerantia. { Ecclesiastica. 32
 { Politica. 32

III. Episcopale: Est Pote- 33
 stas in Personas & Res Sa- 34
 cras & Ecclesiasticas Epi- 35
 scopo legitimè constituto 36
 competens. Hujus Spe- 37
 cies secundum LL. Can-
 non sunt { 1. Jus Ordinis obtinens in illis rebus, quæ ab
 Episcopis & Clericorum Ordinibus Ma-
 joribus solum peragi possunt. Quò spe-
 ctat 1.) Prædicatio Verbi Divini C. 6. D. 88. c. 15. X. de Off. Jud. 33
 Ord. 2.) Administratio Sacramentorum c. u. D. I. de Consecrat. v. Schilt. Inst. 33
 J. C. L. II. T. 2 & 3. 3.) Potestas Clavium c. 9. C. XVI. Qu. 1. Schilt. d. L. II. T. 4. 34
 & 5. 4.) Constitutio & Consecratio, item Ordinatio, Investitura & Con- 34
 firmatio Ministrorum Ecclesiæ c. 1. §. ad Episcopum D. 25. c. 4. X. de Jure Pa-
 tron. 5.) Sustainatio Clericorum. 6.) Constitutio & Consecratio Loco- 35
 rum Sacrorum & Cœmeteriorum c. 28. C. XVI. Qu. 7. It. T. X. & in 6. de Domi-
 bus Relig. 7.) Extructio Monasteriorum & Religiosarum Domorum 36
 per Jura alleg. 8.) Constitutio & Benedictio Abbatum & Abbatissarum
 item Virginum Religios. 9.) Potestas Legislatoria Ecclesiastica in genere. 37

Transfuentia: Horum notetur

Fundamentum, v. p. II.

Inde Jus

Quò spectat Jus

Immanentia, sunt vel

Secularia, v. p. 15 & 16. Ecclesiastica

a b c d
Ecclesiastica; quò spectat Jus
Immanentia sunt vel
Secularia v. p. seq.

- 2. *Lex Diocesana*, consistens in Exercitiò Juris Episcopalis intra districtum præfinitum. Quò per-
tinet 1.) Canonica Obedientia, Subjectio & Reverentia Episcopo debita *c. 16. X. de Off. Jud:*
Ord: 2.) Potestas disponendi de Bonis Ecclesiasticis 3.) Religiosarum Domuum Provisio 4.)
Cura Miserabilium Personarum. 5.) Constitutio & Conservatio Scholarum. 6.) Creatio Dd:
& Magistrorum. 7.) Jus convocandi Synodos. 8.) Exactio Cathedralici 9.) Visitatio & Pro-
curatio ad eam pertinens *c. 6. §. Prohibemus X. de Censibus.* 10.) Jus Decimarum *c. 1. C. XVI. qu. 7.*
T: T: X & in 6. de Decimis.
- 3. *Jurisdicctio Ecclesiastica:* Ubi 1.) Dijudicatio in causis Clericorum omnibus & Laicorum Spiritua-
libus, vel quæ sunt mixti fori *T. C. de Episc. Aud: c. 2. X. de Sent: & re jud: 2.) Coercitio, Suspendio*
& Depositio Clericorum 3.) Absolutio à juramentis. 4.) Dispensatio in Gradibus prohibitis.
- 4. *Status & Dignitas Clericorum:* Quò refertur 1.) Immunitas & Securitas Episcoporum & Clerico-
rum *fund. in T. C. de Episcopis & Cleric. 2.) Prærogativa gradûs c. 3. C. IX. qu. 2. 3.) Præcedentia c. 10 D. 96.*
c. 6. X. de Major. & Obedient: V: de Jure Episcopali in genere Carpz. Jurisprud. Eccles. L. 1. Def. 4.
Myl: c. 86. 87 & 88. & novissimè Lynck. de Jure Episc: It: Num: subseqq. à IV. ad ult.
- IV. Constitutiones Ecclesiasticas promulgandi *Schilt: Instit: J: C: L: 1. T. 2.*
- V. Concilia & Synodos convocandi *Ziegl: I. 15. Schilt: d: l. tit. 4: Dn Rechenberg, in Notit. Concil: in Append:*
ad Lib. Symb: Part. 3. v. R. 7. 1524. §. 28. R. 7. 1525. §. 5. R. 7. 1532. T. I. §. 5. Coccej. JP. P. c. 22. §. 2.
- VI. Ministros Ecclesiæ 1.) vocandi 2.) ordinandi & confirmandi 3.) investiendi *Ziegl: I. 18. Schilt: I. Tit.*
14, 15, 16. De Clericò renitente v: aureum Text: in L: 31. C. de Episc. & Cler: cum Comment: Ziegl: add: Nov:
56. De Sacris Ordinibus Equest: Coccej: J: P: Prud: c. 18. §. 43. ad fin. cap. Schilt: T. 12. & Tr: novis-
simè in vernaculâ linguâ editum: Der Geist- und Weltlichen Ritter-Orden.
- VII. Liturgiam totam, seu Exercitium Cultûs Divini Publicum dirigendi *Schilt: L. II. F. 1. & seqq.*
- VIII. Disciplinam Ecclesiasticam constituendi *Ziegl: I. 17. Schilt: I. 19.*
- IX. Hæreticos coercendi *Ziegl. I. 16.*
- X. Forum & Judicia Ecclesiastica constituendi, in causis vel *Publicis; inde Senatus Ecclesiast:*
Privatis, hinc Consistoria Ziegl. I. 11. Schilt. I. 5.
- XI. Provocationis seu Appellationis à Supremò Judiciò Ecclesiast: ad ipsum Principem *Schilt: I. T. 5. §. 13.*
& T. 18. §. 1. De Provocatione ad Pontificem v. R. I. de An: 1654. §. 164. & Jura Imp. supra N. 1. alleg: præ-
sertim quoad Protestantes J: P: Art. 5.
- XII. Ferias indicendi in genere *L: 4. C: de Feriis.*
- XIII. Preces & Jejunia singularia, omnes tamen concernentia, *allgemeine Fast Buß- und Bet-Tage insti-*
tuendi Schilt: II. 1. §. 3 & 34 ad 39. It: Dispensandi circa Jejunia, e.g. propter infirmit: c. 2. X. d. Obs. Jejun:
- XIV. Preces speciales, *Borbidden/ injungendi, e.g. pro Salute & Reconvalescentiâ Principis, Uterò Augu-*
stæ & c. v: Tac: An: XII. 68. & XV. 23.
- XV. Visitandi personas & res Ecclesiasticas. *Schilt. I. 6.*
- XVI. Tempa adificandi *Schilt: II 7. §. 2. add: Tacit: An: VI. 15, 37, 43 & 55.*
- XVII. Scholas & Academias erigendi *Ziegl: I. 23. Schilt: I. 13. De his earumque privilegiis in Jure Rom:*
v: Auth: Habita C: Ne filius pro patre. T. 39 & 52. C: Lib X. it. T. 15. C: Lib. XII. Conring: de Acad:
- XVIII. Res Sacras & Ecclesiasticas 1.) instituendi 2.) alienandi 3.) transmutandi *v: T: IV. p. 8. n. 14 & seqq.*
Ziegl. I. 20. Schilt: II 6.
- XIX. Dignitates, Exemtionones & Privilegia Clericis conferendi *Ziegl: I. 27. Schilt: I. 18.*
- XX. Disponendi & statuendi circa illa, quæ sunt mixti Fori *Schilt: I. 5. §. 7 ad 12. Hinc in 1.) Juramentis*
absolutio v: Tab. III. p. 6. n. 13. seqq. 2.) Matrimoniis Dispensatio v. p. 6. n. 9. seqq. Schilt: II. 10. §. 29. 30. 3.) Usuris Pu-
nitio & Exclusio C: XIV. Qu. 4. §. 6. T. X. de Usuris. 4.) Sepulturis, quævis constitutio quoad personas & loca
L: 13. §. 5. ff. de Sepulch. viol: Schilt: II. 14. 5.) Votis redemptio c. 1 & 9. X. de Vot. & Vot. redempt. 6.) Oblig-
andis subditis & ministris, Juramenti Religionis introductio fin: Exempl: Nebem. X. 29. 7.) vid: T. C: &
in primis l. 1. 23. 11. 12. 16. 22. 23. 24. 25. 27. 30. C. de Episc. Aud.
- XXI. Eleemosynarum *fi: in Lege Divin. Act: XI. 29. Rom. XV. 26. 1. Job.*
III. 17. 2. Corinth. IX. 12. c. 11, 12, 13, D. XLV. C. XII. qu. 2. c. 70. cum seqq.
De penitent. D. III. c. 19 & 20. c. 54 X. de Sentent: Excommunicat.
Schilt: Inst. J. C. Lib. II. c. 9. Sunt autem vel
  - 1. { 1. Corporales. } *f: & explic: d: 24*
  - { 2. Spirituales. } *c. 12. D. 45.*
  - { 3. Correctoria. }
  - 2. { Pecuniæ } *f: & explic. ibid. c. 13.*
  - { Cordis }
  - 3. { Personales Exempl. c. 3. X. de Feriis. } *27*
  - { Reales v. g. Pro Pontibus refic: } *28*
  - Schilt: d: l: 1:*
- XXII. Excommunicationis singularis, seu Interdicti in Principem
competentis. *Schilt: II. 5. §. 4. V. Tab. III. p. 6. n. 24.*
- XXIII. Decimas, Dotales, Accidentalialia & quævis alia, quæ ad Su-
stentationem Clericorum pertinent constituendi & distribuendi. *T. X. de Decimis. Schilt: II. 8. §. 5. ad fin. tit.*
- XXIV. Calendarium constituendi, recipiendi & eligendi. *v: R: J. d. A. 1654. §. 158. His annumerari possunt Jura*
P A P A L I A
- XXV. Annatarum: Quo beneficii vacantis successor certam summam annuorum proventuum Ponti-
fici solvere tenetur, quasi in Subsidiu Expeditionis Sacræ *fi: in Nov: 123. c. 16. v: R: l: Aug. de An: 1500. T. 43.*
§. 1. Capitul: Joseph: Art. 18.
- XXVI. Regalia: Quo sede vacante Rex occupat fructûs beneficiorum. *Coccej. JP. P. c. 22. §. 4 & 5.*
- XXVII. Mensium Papalium: Quo confertur beneficium, quod mense impari vacari cœpit *J: P. Osnab-*
brug. Art. 5. §. 26.
- XXVIII. Redemptionis Pallii, quod à Papa Episcopis & Superioribus confertur datò certò pretiò, satis
enormi.
- XXIX. Primariarum Precum, i. e. Jus Regis novitè electi ad præsentandam personam ad beneficium
primò vacaturum in singulis Ecclesiis, quæ Jus conferendi habent. *J: P: d: Art. 5. §. 18. Competit etiam*
Augustæ Strauch: Instit. J. P. L. I. T. 33. §. 4.
- XXX. Cathedralici, quod in Synodò singulis annis celebrandâ à vocatis ad illam præstatur Episcopo, ad
excitandam Ejusdem diligentiam. *Ziegl. ad Lanzellor. L. II. T. 21. §. 1.*
- XXXI. Inthronistici, Emphanistici i. e. pecuniæ, quam Episcopi, postquam consecrati sunt, pro Inthroni-
fatione, sive Installatione Episcopis Clericis & Notariis, qui actui solenni adfuerunt, dare solent. *Nov.*
56 & 123. c. 3. v: Coccej: J. P. Prud. c. 22. §. 4 ad fin. cap. De Jure Imp. & Evangelicis Statibus competente v: Jura
suprà N. 1. alleg: Cap. Joseph. Art. 13. It: Celeberrimum Dn. Stryck. Differs. de Juribus Papal: Principum Evangel.

- I. Nomothesiæ Civilis, Imperium in Personas & Dominium in Res simul, adeoque Regimen Uni- 1
versi comprehendentis. Item Absolutæ ab eadem Potestatis. *Grot. II. 4 §. 12. v. Tab. III. p. 5.* 2
N. I & p. 8. N. I.
- II. Homagii, Erb. Hulbigung / tam expressi quàm taciti: Cujus poster: vi Jus Superioris in quôvis 3
Juramentô tacitè exceptum intelligitur *v. p. 7. N. VII.* Huic annexum quandoque est Vasalla- 3
gium, Lehns. Pflicht / & Juramentum Officiale, Diener. Pflicht / quæ invicem saltem differunt fidelita- 3
tis objectô (v. different: breviter & succinctè explicantem *Schilt: Inst. 7. F. c. 2. §. 9 & c. 3. §. 6.*) 4
Grot: I. 3. §. 23. & II. c. 13. §. 20. Myl. c. 38. Knipsf: II. c. 9. Maul: de Homag:
- III. Comitiorum & Diætarum, s. Convocationis Civium ad consultandum de rebus ad Utilitatem 5
publicam, & præstationes inde necessarias spectantibus. Sunt autem (1.) vel Universales vel 5
Particulares (2.) Respectû Imperii R. G. vel totius Imperii, vel Circulorum, vel Electorum, vel 6
Principum &c. (3.) Respectû Statuum & vi jurisdictionis Territorialis vel Provinciales, Land. Tâge/
vel Singulares ex convocatis Deputatis Statuum constantes, Ausschuß. Tâge / Ausschuß. Personen. 7
Grot: I. 3. §. 10. n. 4. F. Horn II. c. 2. §. 14. Knipsf. II. c. 20. & II. Myl: c. 15. & 45. Ziegl. I. 31. Seck: P. II. c. 4. 7
§. 9. ad fin. cap. add. J. P. Art. 8. Cap. Joseph. Art. 6. Autor der Grundfeste des H. R. R. item Autor Co- 8
mittologia, Vitr. J. J. P. IV. T. 1 Coccej. J. P. P. c. 20.
- IV. Archivi: Quod est locus seu Scriptorium, in quô Scripturæ, Monumenta & Acta Civitatis & Princi- 9
pis, sub custodia Archiote, communis utilitatis & præsertim publicæ probationis & fidei causâ re- 9
servantur *Nov. 15. c. 5. §. 2. Nov. 49. c. 2. §. 2. Auth: Ad hæc C: de Fide Instrum: L. 10. ff: de probat: Knipsf:* 10
II. 12. Myl: c. 47. Seck. P. II. c. 6. §. 15.
- V. Constituendi Rerum, præsertim ad Victum, Sanitatem & Vitam hominis necessarium, pretia: 1 1
Quæ aliàs sunt vel 1.) *vulgaria* ab ipsis contrahentibus constituta. 2) *Eminentia* posita in Nummô 1 1
3.) *Legalia*, Lege vel Magistratû determinata. *v. Grot: II. c. 12. §. 14. add. §. 26. Puf. V. 61. Ziegl. I. 46.* 12
- VI. Cudendi Monetæ *in L. 1 ff. de Empt: & Vend. T. C. de Falsi: monet. & T. C. de Veter: Numism: Po-* 12
test: Lib. XI. Grot. & Puf. cit: l: Rachel: II. T. 40. add. Ord. Imp. Monet: de An. 1559. & Recept: Imp. seqq. p. 13 13
Cap: Joseph: Art: 32 & 33. Knipsf: II. 21. Myl: c. 70. Ziegl. I. 49. Seck. P. III. c. 3. §. 2.
- VII. Constituendi pondera & mensuras *Levit. XIX. 33. Nov. 128. c. 15. L. pen. pr. C. de Defens: Civit: L. fin.* 14
C. de suscept: R. J. de An. 1530. T. von Ehlen / Maas. Myl. c. 56. & in Metrolog: c. 1 ad 16. Ziegl. I. 45. It: Sta- 14
tuendi circa Molas & Torcula Myl: in Metrolog. c. 16. ad fin. Tr: 15
- VIII Postarum & Curîus publici cum annexis præstationibus necessariis *T. C. de Cursu Publ: & Ang:* 16
Lib: XII. (Solatium inde Provincialibus destinatum *v. in L. 7. C. d. T:*) Jure Imperii distinguuntur 16
in Imperiales & Provinciales, Reichs und Land Posten / illæ iterum in Hæreditarias & jure Imperii 16
competentes, General-Obriß-Reichs-Post Amt / und Kånserlich Hoff-Post Amt / *R: J: An: 1541. §. 91. Cap: 17* 17
Joseph: Art: 34.
- IX. Finium & Limitum proprium Territorium determinantium *v. T. C. de Fund: Limitroph: Lib: XI.* 18
& ibi Perez. Myl. Metrolog. c. 14 & 15. it: supr. à T. IV. N. III IV. p. 8.
- X. Idiomatis, seu Linguae quibus Negotia tam publica quàm privata, literis præsertim exprim 19
debent. *De Jure Imp. v. A. B. T. ult. & ibid: Comment: Cap. Joseph. Art. 42 Vitr. Inst. J. P. IV. T. 1. §. 87 ad 90:* 19
(1.) Ampliationem & Adjectionem hominum & imprimis Virorum; ex ratione *L. 1. ff. solut. Matrim: 20*
& L. 17. §. 3. ff. de Bon: damnat: & revelatione Prov. XIV. 28. Hic autem Momentum habet fortuna 21
temporis, & natura sæcunditatis, juvanda *LL. & Artibus* alliciendi homines. Inde laudanda 21
matrimonia honesta, dum Generi Humano immortalitatem artificiosè introducunt *Nov. 22 in* 21
Præf. (Nec tamen cœlibatui laus sua deest; cum simus castitatis amatores, & perfectæ sit Phi- 22
losophiæ retinere amorem, cujus furore nihil est vehementius *Nov. 74. c. 4.*) Sit tamen etiam 22
matura & fera Juvenum Venus, eoque inexhausta pubertas, nec virgines festinentur. *Tac. de-* 23
M. G. c. 20. Improbanda vicissim Polygamia simultanea, & quivis vagi congressus, tanquam ini- 23
qui & noxii *Tac: ibid. c. 18, 19. v: Rationes ap Vitr. 11: in Inst. J. N. & G. L. II. c. 5. qu. 16. Guilm. Grot: de* 24
Princip: J Nat. c. 12. add. Grot: II. 5. §. 8 ad 17. Knipsch: I. c. 13. Bœcler: Inst. Polit. L. I. c. 2 & L. IV. c. 5. Sackend. 24
Christ: St: L. II. c. 8. v. supr. p. 3 n. 25. 2) Sustentationem vitæ in genere. Hinc una & præcipua Princi- 25
pis cura sit Annonæ, Rei frumentariæ; ne sit ferendis frugibus incuriosa *Tac. A. XIV. c. 38.* sed 25
feriò alimentis addicta, quæ neglecta Remp. funditus trahit *Tac: An: III. 54 & H. IV. 38.* Quò 26
etiam respiciunt *T. 16, 26, 27 & 70. C: Lib. X. it: T. 24. C: Lib. XI. Knipsch: V. c. 21. Bœcler: Inst. Pol. L. VI. c. 4.* 26
3) Locupletationem Civium & Subditorum. Nam & Imperium & Fiscus abundabit utens sub- 27
jectis locupletibus, & unò hõc introductô remediò plurima Rerum & innumera erit ubertas. 27
Digna Imperatore verba sunt in *Nov. 8. in Præf. §. 1. De Arte rei parandæ v: Seck. Christ: St: L. II. 28* 28
c. 5 & 13. supra p. 3. n. 13, 14, 15. It: n. 29 ad 34. Add. Lips. Rom. Illustr. L. II. p. m. 163. Uffelm: ad Off: Cic: L. I. 28
Aphorism. 110. Cic. ibid. c. 42. In specie 4.) Commercia, Mercaturam & Nundinas T. C: de Commers. 29
& Mercat. it: de Nund: & Mercat: it: de Monopol. Knipsch: V. c. 22 & 23. 5) Agriculturam, it: Rem 29
Hortensem & Pecuariam *T. C. de Agricol: & Censur: Add: L. 7 & 8. C: Quæ res pign. Auth. Aabac C: de* 30
Usur: Nov: 32 & seqq. Cic. d. l. Tac: An: XIV. 38 & de M. G. c. 26 & 14. 6) Opificia eorumque Collegia 30
& Statuta secundum regulas Prudentiæ benè moderanda, ne deficiant nec superfluant. *Schön-* 31
born. Pol. III. c. 46 & 47. rectè invicem sint disposita, & absint Artes ludicæ v: Syrach. XXXIX, 31
T. C. de Excus: Artif. Lib. X. & ibi Perez. & T. C. Nulli licere &c. & de Artificiis Palat. Lib. XI. Nov. 122. 32
Ord. Polit: Imp: von Handwercken. Knipsch: V. c. 2. 7) Securitatem publicam & tranquillam 32
rerum fructionem *f: L. 13. ff. de Off. Præf: add: Constit. Imp: de Pace publ. & ibid. Dd. & Comment.* 33
J. Publ. Hub. Lib. III. Sect. 3. c. 3. 8) Vigorem Disciplinæ publicæ, & Censuram Morum *L. 9. §. 5.* 33
ff. de Publican. & Vell: Schönborn. Polit. III. c. 10. Knipsch: V. 15. 9) Sufficientiam Ærarii, ad 34
Erogationes inde tam necessarias quàm arbitrarias e. g. Militares *v: T. C. de Erogat. Milit.* 34
Lib. XII. & supra p. 8. n. 22. & seqq. add: Tac. An: I. 75 & II. 38. Lips. Rom. Illustr. Admiranda L. II. p. m. 163 & seqq: 35
Baxborn. Inst. Pol. L. I. c. 10. Seck. Christ: St. L. II. c. 12 & 13. 10) Extructionem & conservationem 35
Ædificiorum tam privatorum quàm publicorum. (Ad quæ referuntur 1.) Tempora 2.) 36
Scholæ 3.) Hospitalia 4.) Cœmeteria 5.) Curia. 6.) Nymphææ, five ædes publ: in quibus

Togata, Inde Jus

Secularia, sunt vel

Armata: Vid. pag. seqq. 16. XI. Provisionis & Curæ Rerum necessarium directæ ad

JURA QUAE CONCERNUNT REGIMEN UNIVERSI, SUNT VEL

Immanentia, v: p. 13 & seqq. sunt vel

Secularia: Quae iterum vel

Armata: Hinc, praesuppositis illis, quae p. 11 & 12. de Negotiis belli, secundum Regulam Gentium, tractantur, est jus

Transcendentia, v: p. 11. 12. 13.

Ecclesiastica, v: p. 13. 14.

Togata v: p. 15. 16.

nuptiarum celebrantur & alia convivia instituuntur. 7.) Theatra. 8.) Diversoria, 9.) Tabernacularia & coquinarum Gardiichen. 10.) Molendina. 11.) Torcularia, Kelter-Dau. 12.) Domus braxatoria. 13.) Aedificia: ad cocturam calcis, laterum, tegularum &c. Kalk- und Ziegel-Ofen. 14.) Muri sive Moenia. 15.) Turres. 16.) Armamentaria. 17.) Aqueductus, Köhr, Wasser und Wasser-Künste. 18.) Fontes, 19.) Balnea. 20.) Thermarum & Acidularum, warme Bäder und Sauer-Bronnen. 21.) Pontes. 22.) Viae publicae. 23.) Fora, Negotiationis & Justitiae, Börse und Handels-Gerichte. 24.) Horologia publica & Campanae) ut ad Dignitatem & Commoditatem Civitatis & Civium bene sint disposita f: T. ff. & C. de Oper. Publ. & T. C. de Aedif. priv. L. 7. ff. de Off. Praef. Cic. Off. I. c. 39. Schönborn. Polit. I. c. 14 & 15. & III. c. 50. Knipsch. V. c. 26 & 27. v. Tacit. de M. G. c. 16 & supra p. 9. n. 35. 12.) Aedificationem & Reparationem Viarum publicarum, Pontium & Pontonum L. 2. C. de S. S. Eccles. L. 4. C. de Privileg. Dom. Ang. Ziegl. II. 16. §. ult. v. supra p. 9. n. 23. 13.) Coercitionem & Modificationem Usurarum & Foenoris, mali LL. Sacris & profanis toties damnati & prohibiti Levit. XXV. 36, 37. Deut. XXIII. 19, 20. Ezech. XVIII. 8, 13. 17 & XXII. 12. T. ff. C. & 7. Cas. de Usuris R. 7. von Bucher und Bucherlichen Contracten Mand. Elect. Sax. Job Georg. l. ubi poenas ex LL. Divinis & Humanis 7 coacervatas invenies de An. 1625. Grot. II. 12. Puf. V. 7. §. 8. ad fin. cap. Gravis est deliberatio apud Tacit. An. VI. 16, 17. & laudabilis ignorantia Germanorum apud eundem de M. G. c. 26. v. Schönborn. Polit. III. c. 12. Bau- 8 di de Fenore Comment: in fin. Epist. & Orat. Ziegl. I. 44. v. supra p. 6. n. 4. 14.) Emendationem & Expulsionem Civium, inutilium noxiorumque, Otiosorum Mendicorum, Validorum, Vagabundorum, Histriorum, Gladiatorum, Cyngarorum, horumque & similibus Receptorum T. C. de Mendicantibus valid. it: de Gladiat. Lib. XI. Nov. 80. c. 5. it. T. ff. & C. de Receptoribus. Ref. Pol. Imp. de An. 1577. c. 17 & 18. De Histriionibus & Gladiatoribus 10 expulsis v. Tacit. An. IV. 14. & XIII. 25, 28; Vbide immodestis eorum Fautoribus H. I. 54. Lips. Rom. Illustr. Lib. de Gladiatoribus p. m. 137. Schönborn. Polit. III. c. 14, 15, 16. 15.) Abrogationem & Refragationem Luxus in victu, 11 vestibus, conviviis, aedificiis, supellectile, & omnibus vitiorum delinimentis, quibus magis inest pars fer- vitutis quam humanitas Tacit. in Agric. c. 21. Dubia & ardua iterum deliberatio & decusio est apud eun- 12 dem An. III. 52. & seqq. Prudentiae autem regula, ut in vitis omnibus, ita hic maxime, providere, ne in- tempestivis remediis magis accendantur, quam extinguantur Tac. An. XII. 54. Exempla v: apud Lips. in 13 Rom. Illustr. L. IV. p. m. 212. add. Id. Lib. IV. Pol. cap. II. §. 1. 7 ad fin. cap. Et plane singulare in Romanarum mensarum deliciis in Plin. Epist. 15. L. I. & ibid. Dn. Cillar. Not. Schönborn. Polit. III. c. 17. Knipsch. V. c. 14. 14 & 15. Pertinet huc etiam Lupanarium extirpatio Schönborn. d. l. c. 17. 16.) Moderationem & Directio- nem Ludorum & Spectaculorum, item Alex. T. C. de Spectacul. & Scen. it: de Expens. Lud. publ. it. de Majuma 15 Lib. XI. it. T. ff. & C. de Aleatoribus & L. 25. C. de Episc. Aud. Hinc cura Ludorum ap. Tacit. An. XIII. c. 22. Exempla v: ap. eund. c. 24, 31, it: An. III. 31. XV. 32. de M. G. c. 24. Laudes Germanorum e septa pudicitia 16 contra Spectaculorum illecebras & Conviviorum irrationes de M. G. c. 19. De corrupta virginitate v: c. 4. c. XXVII. 2. 17.) Curam pupillorum & viduarum Knipsch. V. 17. 18.) Educationem & Institutionem Juven- 17 tibus Armen-Häuser/ Orphanotrophia, Waisen-Häuser/ Bephotrophia, Findel-Häuser/ Gerontocomia, 18 Xenodochia, Nosocomia f: & privileg. L. 17, 19 & 22. C. de S. S. Eccles. & L. 32 & 33. C. de Episc. & Cler. Nov. 170. c. 15. Schönborn. III. c. 18. Knipsch. V. 24. Spectat huc etiam cura & custodia Furiosorum primario propinquis 19 incumbens L. 13. §. 1. & L. 14. ff. de Off. Praefid. & subsidiarie Magistratui. 20.) Nativitatem ejusque pra- munionem & conservationem, per maturitatem matrimonii, artem obstetricum, nutritionem in- 20 fantum &c. v. Tacit. de M. G. c. 20. Knipsch. V. c. 18. 12.) Conservationem Sanitatis & Sanationem aegrotantium per Artes Medicorum, Pharmacoporum & Chyrurgorum Synch. 38. Schönborn. III. 48. Knipsch. V. c. 19. 21 Elusorem Artis Medicae v: ap. Tacit. VI. 46. Medicum specie artis frequentem Secretis & Socium Facino- rum Id. An. IV. 3. Pretia Medentium ex vi morborum A. XI. c. 6. 22.) Sepulturam Mortuorum, in pri- 22 mis tempore pestis Knipsch. V. c. 20. add. de Sepultura afinina Jerem. XXII. 19. Regia inferiore II. Par. XXIV. 25. XXVIII. 27.

- I. 1) Ferendi Leges. 2) Constituendi Forum & Judicia. 3) Dandi Privilegia Militaria & 4) Ordinandi 23 Disciplinam militarem f. in T. ff. 15. & seqq. ad fin. Lib. XLIX. & T. C. 34. usq. ad 51. Lib. XII. 7. R. G. Men- 24 ter und Fuß-Knechts Bestallung de An. 1570. add. Tacit. An. XI. 18. XIII. 35. Hist. I. 5. 17. 51. II. 39. 61. 76. 93. Veget. de re Milit. Lips. Polit. V. Schönborn. Pol. VI. Myl. c. 74. ad 82. Seck. Christ. St. L. II. c. 10.
- II. Milites 1.) conscribendi: Qui legendi non emendi, ex voce Galbae honesta quamvis ancipiti ap. Tacit. 25 H. I. 5. 2.) Eligendi 3.) Lustrandi & ordinandi 4.) Obligandi per sacramentum 5.) Armandi & ex- 26 armandi & 6.) Dimittendi v: Jura & Polit. alleg. in primis Lips. V. c. 7 ad 16. Schönborn. VI. c. 12 ad 18. it. c. 40. Myl. c. 79.
- III. Sequelam Militarem, Heers Folge/ convocandi Myl. c. 76 Seckend. Christ. St. II. 10. §. 12 & seqq. 27
- IV. Forta itia extruendi v: R. I. de An. 1507. Wiewohl wir nun. Cap. Joseph. A. 13. Myl. c. 77. Ziegl. I. 35. 28
- V. Praesidia imponendi Myl. c. 78. Ziegl. I. 36.
- VI. Aperturam, Oeffnungs-Recht/ injungendi Myl. c. 80. Viriar. Inst. 7. P. L. III. T. 19 §. 118 ad 129. ubi de variis 29 ejusdem Speciebus & quatenus etiam Jure pacti competit. V. supra p. 13. N. XLI.
- VII Fabricam & Commercia armorum habendi T. C. de Fabricens. Lib. XI. 2. F. 56. Ziegl. I. 37. Bacl. Inst. Pol. IV. 4. 30
- VIII: Metata & Epidemetica, Einquartirung/ imperandi & disponendi T. C. de Metat. & Epidem. Myl. c. 80. 31 Pertinet huc etiam Salgatum. Services. T. C. de Salgamo Lib. XII.
- IX. Annonam & Commeatus, item Vestium Militarem comparandi & erogandi T. C. de Erogat. Milit. 32 annon. it. de Milit. Veste & Commeatu Lips. L. V. c. 6. §. 9 ad 15. Schönborn. VI. c. 7.
- X. Angarias & Parangarias, item Plaustrorum & Navium aliasque praestationes Militares injungendi 33 f. in L. fin. §. fin. C. de Fabricens. Lib. XI. junct: L. 2. C. de Navibus non excusand. Lib. XI. & L. 12. C. de Excusat. Mun: Lib. X. Myl. c. 72. §. 3 & 4.
- XI. Albergariam Militarem introductam exercendi Viriar. Inst. 7. P. Lib. I. T. 6. §. 10. & Lib. III. T. 19. §. 94. 34 ad 117. Add. Juribus Imp. N. I. alleg. R. J. de An. 1641. §. 37 ad 80. J. P. O. A. S. §. Gaudeant. Cap. Joseph. A. 13 & 15. Viriar. Lib. II. T. 2. §. 70. & T. 3. §. 5. Lib. III. T. 19. §. 46 ad fin. Tit. & ex Pol. Lips. Lib. V. De Passagio, seu Bel- 35 lo Fidelium. (Christianorum) ope sociata, contra Infideles (Christianorum Hostes) suscepto aut susci- piendo v. Bacl. Diss. Acad. de Passagiis. Grot. II. 15. §. 12. & c. 20. §. 44. ad f. Cap. it: c. 22. §. 14.

JURA PRINCIPUM ET PERSONARUM ILLUSTRUM EX STATU DIGNITATIS

JURISPRUDENTIÆ ILLUSTRIS

TAB: VI.

complectens

Statum Dignitatis, & Jura Principibus & Personis Illustribus inde solùm competentia. PRINCIPIUM.

Status Dignitatis est Conditio Principibus & Personis Illustribus, Natalium vel aliò Jure, ad hunc effectum qualita, ut, præsens etiam vel in futurum saltem speratò Potestatis Statu, in negotiis & causis aliis tam personalibus quàm realibus, & præsertim illis, quas cum privatis communes habent, Juribus singularibus & eminentioribus fruantur.

JURA PRINCIPUM ET PERSONARUM ILLUSTRUM EX STATU DIGNITATIS (de Statu Homin: in genere v. Schilt. M.P.M. ad J.P. c. 4.) tantum provenientia & ad objecta Juris privati, (ubi Dignitas tum variarum sedes præcipua est in L. XII. C. de Tit. I. ad 53.) directa, concernunt Illarum

I. PERSONAS considerandas quoad

II. RES v. p. seq. 18. 19.

III. ACTIONES vid. p. seq. 19. 20.

I. Nativitatem: Inde Jus Status

Naturalis, quoad Sexum

Civilis, quoad

Jura

Masculinum: v. Coccej. J.P. cap. 27 & 29. quoad Singularia: Universalia autem petenda sunt ex Huber: J.C. L. II. S. 1. c. 1. Schilt. M. P. M. ad J.P. c. 4. §. 21 ad 25. Rachel. Inst. 2 J.P. L. I. Tit. 42. §. 2. Virorum præsertim Germanorum proprium aliàs ex libertate vitium est: Non juberi, non regi, cuncta ex libidine agere: Civilis ap. Tacit. H. IV. 76. add. de M.G. c. 11. Ubi de cunctatione coeuntium in comitiis ad marem hodiern: Femininum: Quò spectant iterum Jura Fœminis Illustribus peculiaria. De quibus infra Universalia autem in favorem Fœminarum constituta v. e. g. in L. 4. C. de Liber: præterit: L. ult. C. Qui potiores in pignore. Auth. Sed hodiè C. ad L. Jul. de Adult. juncta L. 30. §. 1. C. d. t. & L. 38. §. 2. ff. eod. Carpz. Tract. de Juribus Fœminarum. Huber. c. l. §. 22 ad 27. Schilt. c. l. §. 24. Non autem imbecillus tantum & impar laboribus Sexus, sed si licentia adsit, sævus, ambitiosus & potestatis avidus: Cæcina ap: Tacit: A. III. 38. Pudicitia amissa nihil abnuens Id. A. IV. 3. Hinc stimulat ignominia, ne Fœminæ Imperio quis subderetur. Id. A. XII. 40. M. G. 45. Et Fœminæ Dominæ inhonestè tolerantur. H. V. 25. Lupanaria Illustribus Fœminis completa sunt A. XV. 32. Inde etiam Illustribus Mulieribus Castitatis observatio præcipuum debitum, L. pen. C. ad SCæum Orfician. De Literatura Fœminarum, & an Literarum Secretis imbuendæ, vid: Schilt: d. l. in Dissert. de Discipl. Pythag. §. 24. p. m. 537. Tacit. de M. G. 19. Ibid. Berneggerus Q. 98. ubi inclinatur in Negativam: Quia Mulierum eruditio ut plurimum libidinem atque lasciviam comitem habet. De Fœminis in bello & ipsa acie nec non consiliis bellicis adhibitis, vid: Tacit: de M. G. c. 7. 8. 18. ii & Bernegg: ibid: Quest. 41 ad 45. Subjecta: Ubi de Nobilibus & Plebejis universim vid: Hub: de J.C. L. II. S. 2. Strauch: 12 Inst. J.P. I. t. 21 ad 31. Rhet. LI. T. 19. Coccej. 25 & 31. Schilt: J. J. P. LI. T. 5 & 6.

DEI GRATIA, vid: Myl: c. 30. Vitriar. Inst. J.P. Lib. I. Tit. 4. §. 9. Lit. C. 13 Bodin. de Rep. l. c. ult. p. m. 269. Schütz: Prælect. J.P. L. I. T. 8. pos. 4. add. L. 1. pr. C. de V. l. E. Nov. 28. c. 4 in fin. 14 Serenissimi: Vitriar. d. l. §. 6. Lit. A. Schütz. d. l. add. L. 3. C. Ubi Senatores & C. L. 5. C. de præpos. Sacri cubic. Lib. XII. L. 13. C. de R. Militari. Lib. XII. L. 3. de Statu & Imag. L. 3. in fin. C. de Præscript. Quadrien. De Titulo Potentatus vid: Nov: 69. c. 4. §. 1. L. 63. ff. de R. N. De Titulis Ultragenitorum & Appanagiatorum vid. Myl: cap. 22. §. 8 & 9. 16 Insignia in specie dicta, quæ explicat Ars Heraldica, vid: Vitriar. L. III. T. 13. §. 14 ad 28. Knipf. Lib. II. c. 14. Theodorus Höpping. de Jure Insignium. Dni Speneri Opus Heraldicum. Bodin. d. l. Ziegl. de Jur. Majest. Lib. II. c. 18 ult. add. Capit. Joseph. Art. 43. 18 Sigilla; & in his e. g. usus Ceræ Rubræ f. L. 6. C. d. divers. Rescr. Knipf. L. II. c. 13. 19 Ziegl. d. l. §. 13 ad fin. cap. røthe Wachs-Syenheit/add: Kaiserl. erneuerte Zapf-Rolle. De cerâ flavâ Regi Gall: usit: vid: Bodin. Lib. I. c. ult. p. m. 270. De Purpura & colore Amethystico & Tyrio interdicto à Nerone Claudio, v. Suet. 32. Ita des Majestät-Siegels singularis fit mentio in Const: Ernefti & Albert. Fratrum Elect. & Duc. Sax. de Anno 1482. ab initio Corp. Sax. 21 3. Præcedentia: v. Myl. c. 13. Vitriar. Lib. III. T. 13. §. 28 ad 29. Gothofredus & Crusius de Jure Præced. Add: Capit. Joseph. Art. 6. 22 1. Vestibus: vid: T. C. de Vest. Holob. & Aurat. L. XI. & ibid. Perez. Vestis serica viros fœdans. Tac. A. II. 33. add. III. 53. de M. G. 17. 31. Seck. T. F. S. P. III. c. 5. §. 3. 23 2. Vehiculis, vid. T. C. de Honorat. vehic. Lib. XI & ibid. Perez. Seck. c. l. §. 5. 24 3. Supellectili & Utensilibus &c. vid: T. C. Nulli licere in frenis. Lib. XI. Tacit. c. l. De Excessu. Id. A. III. 53 & seq. add. Lips. Pol. IV. c. II. §. 130. seqq. 25 4. Habitatione, vid. T. C. de Palat. & Dom. Domin. Lib. XI. & ibid. Perez. add. p. 19. n. 30. Seck. c. l. §. 1. 26 5. Custodibus & Comitibus vid: T. C. d. Domest. & Potest. & de Præpos. Sacri Cubiculi Lib. XII. De Custodia Cubiculi Tac. An. XIII. 44. Honoratâ, Militari, Vim Principis complectente H. IV. 11. De Comitatu Principum Germ: v. omninò Id. de M. G. c. 13 & 14. Add: c. 31. de Habitu oris notab: 27 29 Generè: v. Myl. c. 14. Schilt. I. 7. add. Boxhorn. Polit. I. 5. Præcipuum humani animi bonum. Tac. H. I. 15. Germani tamen nec totam libertatem nec totam Servitutem pati possunt. Id. H. I. 16. Acrior Germanorum libertas Id. de M. G. c. 37. 43. Vitia alia ex libertate nata, ibid. c. 11 & 21. id. H. IV. 76. Et superveniens Servitus non procul à morte differt. Nov. 22. c. 9. 30 31 Militandi. Myl. c. 16. vid. Capit. Joseph. Art. 15. add. Tacit. de M. G. 14. 32 Nubendi. Myl. c. 31. Id. in Gammalog. c. 2. Schutz. L. I. t. 8. pos. 1. Non aliud probis quàm ex matrimonio (libero) Solatium Tacit. A. IV. 53. Non honestius Censoriz (Regiz) Mentis levamen, quàm assumere conjugem, prosperis dubiisque Sociam, cui cogitationes intimas, cui parvos liberos tradat A. XII. 5. add. p. 15. n. 20 ad 25. 33

JURA PRINCIPUM ET PERSONARUM ILLUSTRUM
ex Statu Dignitatis tantum provenientia, & ad objecta Juris privati directa, concernunt Illarum

I. PERSONAS, considerandas quoad	1. Nativitatem, v.p. antec.	Generalia	de Statu Familiarum Illustrum, ap: Strauch. <i>Inst. J.P. I. 32.</i> add. Huber: <i>II. S. I. c. 2.</i> Bodin: <i>I. 2.</i> 1
			de Jure Civitatis Familiae, innixo Directione rerum & causarum communium totius Familiae Decus & Interesse concernentium, Schilt. <i>Inst. J.P. I. 13</i> 2
2. Libertatem, v.p. pag. antec.	3. Familiam: Ubi notanda	Specialia circa Societatem	1. Constitutio
			- Regularis, secundum: - Universalia. Vid: Grot. <i>II. cap. 5. §. 8. usque 17.</i> Bodin. <i>de Republ. I. 3.</i> Pufendorff. <i>VI. 1.</i> Huber. <i>II. S. I. cap. 3.</i> De Matrimoniis Germanorum castis & severis vid. Tacit. <i>de Mor. German. 18 ad 21.</i> 3 - Particularia, { Maritiv: Doct. alleg. { 1. Nobilitate Generis, quoad Jus Uxoris, quae fit { 2. Fœcunditate Puerperii. } Tac. <i>A. 5</i> insignis { 3. Sanctimoniâ Vitæ. } <i>XII. 6.</i> 4 - Irregularis, quae fit per Dispensationem, Myl: <i>Gammalog c. 8.</i> 6
3. Familiam: Ubi notanda	3. Familiam: Ubi notanda	Specialia circa Societatem	2. Divisio in Matrimonium
			1. Liberum, vid. pag: anteced: n. 3 seqq. 7 - Restriictum { 1. Leges & Institutiones Fundamentales. ad { 2. Voluntatem Domus Regnatricis. } (C. 2. 8 3. Rationem Status; v. Myl. <i>d. l. c. 3. & 4.</i> Boxh. <i>Disquis. Pol. c. 1</i> 2. Aequale, Myl. <i>Gammalog. c. 5.</i> - Inaequale. Ubi occurrit Matrimonium ad Morganaticam f: 2. F. 27. 9 - Genes. <i>XXV. 6.</i> Grot. <i>II. 7. §. 8. n. 3.</i> Myl. <i>Gammalog. c. 6.</i> 3. Proprium & Nationale. Germaniae populus nullis aliis aliarum Nationum connubiis infectus, propria, sincera & tantum sibi similis 10 - Gens extitit, Tacit. <i>de Mor. Germ. c. 4.</i> 11 4. Alienum & Gentile. Inde Grosser Herren. Henschelthen seyud Neze frembde Lande an sich zu ziehen. Myl. <i>Gammalog. c. 3.</i> 12 5. Sincera, vid. Tacit. <i>d. l. de Mor. Germ. c. 4.</i> 6. Subdolum. Hinc subdola Affinitas poena mortis exsoluta ap: Tacit. <i>A. I. 10.</i> 13 - Fide tamen etiam conjugali Uxoribus Illustrum infirmata, in Exemplis 1. Sam. <i>XVII. 20 & seqq.</i> Dan. <i>XI. 17.</i> 14
3. Familiam: Ubi notanda	3. Familiam: Ubi notanda	Specialia circa Societatem	3. Dissolutio per
			- Divortium, contingens vel ex capite Sacrilegii Nuptiarum seu Adulterii L. 30. §. 11. C. ad L. Jul. de Adult. vel malitiosae desertionis, per Jura Vulg: De Poena olim Marito in adulteram concessa vid: Tacit. <i>d. M. G. c. 19.</i> add. <i>L. 10. C. d. Repud. l. 24. §. 4. ff. ad L. Jul. de Adult.</i> Strauch. <i>J. J. P. I. 35. v. supr. p. 6. n. 10.</i> 16 - Mortem. Ubi Quaestio { Personalibus, quoad Dignitatem & Privilegia, Myl. praecipua de Juribus Gammalog. c. 9. 17 - Viduz Illustris { Realibus, in { Dotalitio. Myl. c. 10 ad 15. 18 { bus, in { Dono Matutinali <i>Id. c. 16 ad 19.</i> add. <i>L. pen. C. d. Donat. inter Vir. & Uxor.</i> 19
3. Familiam: Ubi notanda	3. Familiam: Ubi notanda	Specialia circa Societatem	1. Propriam: Inde
			- Patria potestas & Jurisdictio in Liberos, v. Myl. <i>Gammalog. c. 22.</i> Rhet. <i>Inst. J.P. I. 20.</i> Strauch. <i>I. 34.</i> Schilt. <i>I. 8.</i> Universalia ex Grot. <i>II. c. 5. §. 1 ad 8.</i> Puf. <i>VI. c. 2.</i> Huber. <i>II. S. I. c. 4. 5.</i> Bodin. <i>I. 4.</i> 20 - Jura & Dignitas, { 1. Legitimatorum, Myl. c. 19. 20 & 21. 20 - Liberorum (v. Strauch. c. 1.) { 2. Legitimatorum per { Subsequens Matrimonium Myl. c. 24. Rescriptum Imperatoris <i>Id. c. 25.</i> 21 { 3. Naturalium <i>Id. c. 26.</i>
3. Familiam: Ubi notanda	3. Familiam: Ubi notanda	Specialia circa Societatem	2. Anomaliam, seu Analogam, conspicuam in Adoptione, Schilt. <i>Inst. J.P. I. 10.</i> Exempla Illustria vid. ap. Tacit. <i>A. I. 3. V. 1. XII. 25. H. I. 14, 15, 16.</i> Adoptiones simulatae. <i>A. XV. 19.</i> 22
			3. Vicariam, quam sinit Tutela & Cura Perfonarum Illustrum (v. Hub. <i>I. S. 7. c. 8.</i>) 1. Testamentaria, secundum Jura Communia consideranda. (cadens in Specie sic dicta, seu Agnatica, tantum in Sex: Masculina: Materna; vid. Schilt: <i>Tom. I. Lib. I. c. 12. §. 4. & Tom. II. p. 89.</i> Celebrimū Dn. Stryck <i>in Diss. de Tutel. Matern. Principum Imp.</i> 24 2. Legitima 3. Dativa, vid. <i>Ord. Cam. P. 3. T. 3. Reform. Polit. 1577. T. 32. §. 2.</i> De Tutel. Illustr. Persi in genere v. <i>T. C. de Tutor. & Curat. Illustr. Persi.</i> Strauch: <i>I. 37.</i> Rhet. <i>I. 23.</i> Schilt. <i>I. 12.</i> Coccej. <i>c. 29.</i> add: <i>p. 6. n. 11. 12. 13.</i> 26
3. Familiam: Ubi notanda	3. Familiam: Ubi notanda	Specialia circa Societatem	4. Civitatem; Inde sunt vel
			- Originarii, nati praesertim ex Domo Regnatricis, Ejusdemque Jurium quodammodo participes. 27 - Peregrini & Adscititii, vel etiam saltem Temporarii. Ubi quaestio nascitur satis ardua de Jurisdictione Principum & Persi. Illustr. in alieno Territorio commorantium, in Ministros, praesertim quoad poenas capitales earumque executiones. v. Exempl. ap. Tescm. ad Grotium <i>Lib. II. c. 3. §. 4. Lit. F.</i> 29 - De quibus vide Huber. <i>de J. C. L. II. S. 4.</i> Rachel. <i>Inst. J.P. I. 28.</i> Pufend. <i>IV. 3 ad 9. it. c. 13.</i> - Concretio, seu in respectu ad Imperium Rom. Germ. apud <i>Dd. J.P. Myl. c. 33.</i> Strauch. <i>II. 1. & seqq.</i> Rhet. <i>II. 1. 26.</i> Schilt. <i>Tom. I. L. II. T. I. & seqq.</i> 30 - Divisio in { Corporales { Personales e. gr. Ususfructum } v. Schilt. <i>T. I. L. II. T. 2.</i> 31 { Incorporales seu Servitutes { Reales } 34. Rhet. <i>II. 27, 28, 29.</i>
3. Familiam: Ubi notanda	3. Familiam: Ubi notanda	Specialia circa Societatem	1. Alienationem, consideranda respectu
			- Subjecti v. Rhet. <i>II. 32. & 33.</i> Schilt. <i>II. 7. & 8.</i> Modi & effectus, ex nuda promissione etiam citra rei traditionem ad transferendum Dominium habilis, contra Reg: <i>L. 20. C. d. Pat. Dd. & imprimis Brunnem. ad d. L. 20. it. L. 15. C. de R. V. arg. L. 23. C. d. S. S. Eccles.</i> add. Grot. <i>II. c. 8. §. 25. v. p. 10. n. 23 & 24.</i> 34 2. Usucapionem & Prescriptionem v. Myl. c. 33. Rhet. <i>II. 30.</i> Schilt. <i>II. 5. add. Arg. 101. Tit. C. Ne res Dom. vel Templ. L. 6. C. de Prescript. 30 vel 40. annorum.</i> Grot. <i>II. 4.</i> Pufend. <i>II. 12.</i> 35 3. Donationem, e. g. in <i>L. pen. C. d. Donat. inter Vir. & Uxor.</i> Rhet. <i>II. 31.</i> Schilt. <i>II. 6.</i> add. Brunneman. <i>ad d. L. 20. C. de Pat. & L. 15. C. de R. V. p. 6. n. 8.</i> Grot: <i>II. 14. §. 13.</i> Puf. <i>VIII. 10. §. 9.</i> 36

a b c
 Conventionale { *Commune toti Familiae & unitis*; stabilitum imprimis per pacta: e. g. in Domo Sax: Hass: per pactum Confraternitatis. De quo Carpz. *in sing. Tract.*
Singulare & Domesticum constitutum per provisiones Majorum. e. g. per Testam: Elect. Joh. Georg. I. in Domo Sax. Albert: Cæterum de Foro & Judicio Personarum Illustrium in Genere v. i. C. ubi Senat. vel Clariss: Myl. c. 20. it. Rhet. & Schilt. tot. Lib. IV. add. Grot. I. 3. §. 1 & 2. Huber. L. III. S. 2. De Jurisdictione Principum & Perf: Illustr. in Ministros, etiam in alieno Territorio, fundatâ, vid. Exempl. *apud Testinarum in Not. ad Grot. Lib. II. c. 3. §. 4. Lit. F.*

A P P E N D I X

De ONERIBUS PRINCIPUM ET STATUUM I. R. G.

- ABSOLUTIS EX INSTITUTO Princip. & Perf. Illust. Juribus, addenda sunt incumbencia Illis, respectu I. R. G., Onera; (vid. Myl: c. 91 ad 99, Schütz. Praelect. J. P. L. II. T. 3. Pos. 2. Coccej. c. 30.) quæ consistunt in
1. Subjectione. Ubi quaestio, quatenus Imperatoris & Imperii sint Subditi, vel Cives, cautè tractanda, v. Myl. d. l. c. 93. Schütz. *in Praelect. ad Jus Publ. L. I. t. 5.* 5
  2. Petitione Investiturae & praestatione Juramenti Fidelitatis. Myl. c. 91 & 92. 6
  3. Comparitione in Comitibus. Myl. c. 95. Coccej. c. 30. §. 6 & 13. Add. Tacit. *de M. G. XI. XII.*
  4. Consiliis auxiliisque dandis & praestandis pro imperatore & Imperio vid. Myl. *cap. 96 & 97.* 7
Coccej. d. l. §. 3. Schütz. c. l. Lib. II. T. 3. Pos. 11.
  5. Bello suscipiendo pro Imperio & contra Bannitos v. Myl. c. 94. 97 & 98. add. *Capitul. Joseph.* 8
art. 26 & 27.
  6. Expeditione Romana in specie, v. Coccej. d. l. §. 2 & 7. 9
  7. Solutione Collectarum Imperii, v. Myl. c. 97. De Tributis & oneribus Germanorum Veter. insignis locus ap: Tacit: *d. M. G. 29.* add: 43. 10
  8. Sustentatione Camerae, vid. *Ord. Cam. P. I. t. 40, 42 & seqq. R. I. de Ao. 1544. §. 92.* Coccej. d. l. §. 4. & 12. 11

F I N I S.

MC

r pa- 1
org.I. 2
v. r.
er. L. 3
fun-
4
cautè 5
6
97. 7
sepb. 8
eter. 9
j. d. l. 10
11

15 173
49

2

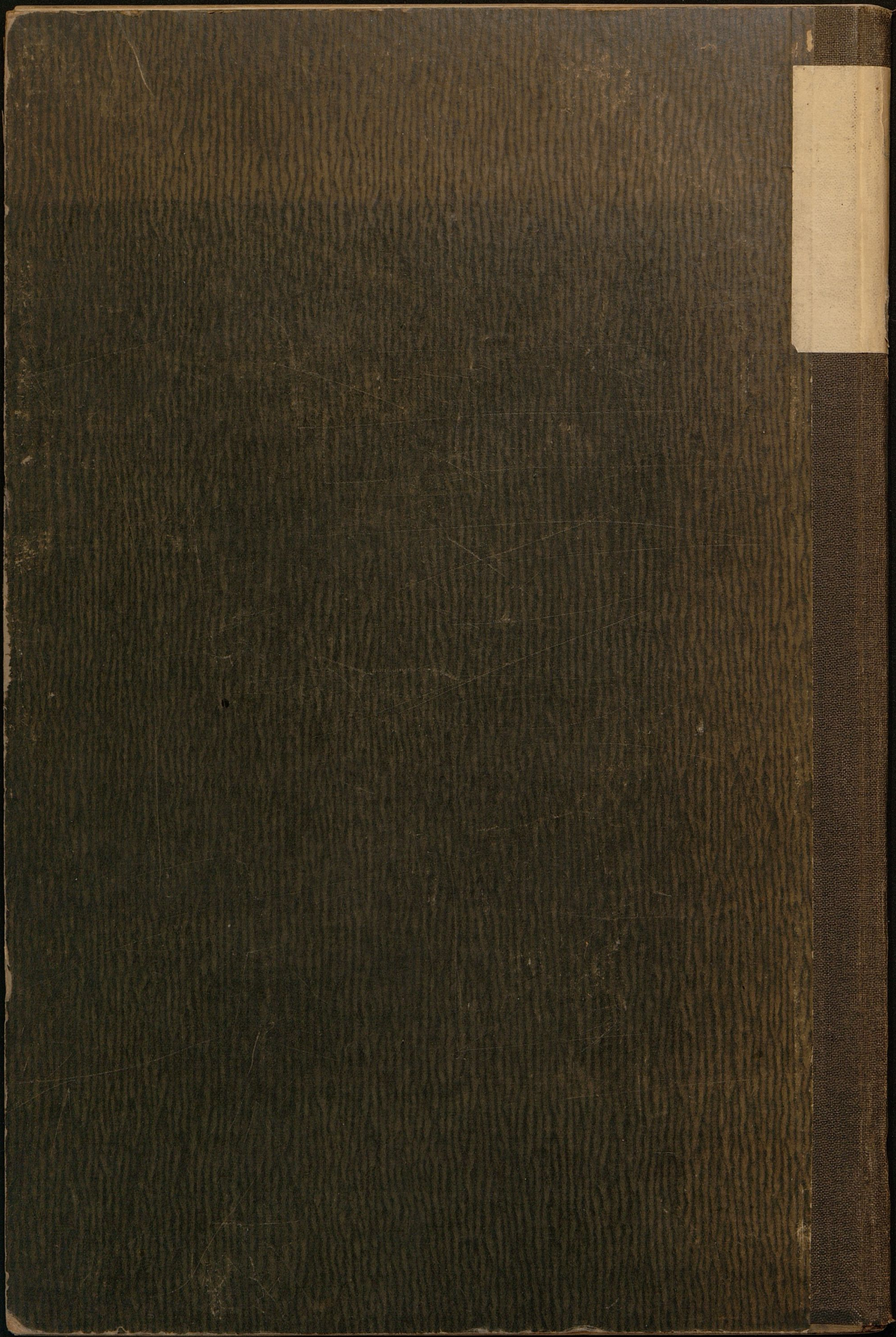

Ns 173²
S 4°

WDA

Pr. 63. num. 1

19
Georgii Fridenici ab Helldorff

9
Idea

Jurisprudentiae Illustris privatae

P. 207.

Hala 1698

Ks 173. 51

